

Revistă premiată cu medalia și diploma „Pamfil Șeicaru” pentru literatură 2008 și „Premiul de excelență” al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România 2011-2012

Climates

94
Anul 9
septembrie 2016

Director fondator: Ion Iancu Vale

Director editor:

prof.dr. Gheorghe-Valerică Cimpoca

Director imagine:

dr. George Bârligeanu-Vulcana

literare

Revistă literară și de cultură românească

Fondată: mai 2007

Pictură de Salvador Dalí

Climate literare

Semnează în acest număr

Maria Bănuș/ Poeme	p. 3
Al. Florin Țene/ Ion și Ioan	p. 4
Ana Blandiana/ Istoria ca viitor	p. 6
Dumitru Copilu-Copilin/ Eminescu universalul	p. 9
Rozalia Stănescu/ „Drobia de aur, pentru teatru”	p. 10
Dumitru Ichim/ Poeme	p. 11
Eugen Popa/ Ești perfect, sau ești uman?	p. 12
George Ion Canache/ Nouă	p. 12
Sabina Măduță/ Lecturi binecuvântate	p. 13
Claudia Voiculescu/ Elegii	p. 14
Gandy Romulus Georgescu/ Cronică, Ioan Vișan	p. 15
George Petrovai/ Agramatul incolor	p. 19
Elena Buică/ Cronică, Domnica Vărzaru	p. 20
Dragoș Niculescu/ Poeme	p. 22
Florica Bud/ „Gândirea ovariană”	p. 23
Viorel Muha/ Poeme	p. 24
Gheorghe Valerică Cimpoca/ În căutarea adevărului	p. 25
Laurențiu Modan/ La ceas de cumpănă	p. 26
Daniel Ioniță/ Poeme	p. 27
George Bârligeanu/ Patria și credința	p. 28
Cezarina Adamescu/ Miresme nipone	p. 29
Paul Leibovici/ Reportaj	p. 31
Ion Iancu Vale/ Profil literar	p. 33
Gheorghe Păun/ Lansare de carte eveniment	p. 34
Ion Roșianu/ Cronică, George Piteș	p. 35
Elena Anghel/ Inceput de an școlar	p. 37
Ion Iancu Vale/ Visul doi, cu pulbere de stele	p. 37
„Moștenirea Văcăreștilor”/ Regulament	p. 39

CONTURI PENTRU DEPUNERI DESCHISE LA BANCA TRANSILVANIA TÂRGOVIȘTE
RO54 BTRL 01601201U02393XX - pentru depuneri în LEI
RO 04 BTRL EURCRT00U0239301 - PENTRU DEPUNERI ÎN EURO (SWIFT: BTRLR022)

Redacții asociate - România:

Bacău, Bistrița, Brașov, Cluj-Napoca, București, dev, Focșani, Iași, Suceava, Turnu-Severin, Hunedoara, Mangalia, Olănești, Dragnea, Ploiești.
Alte țări: Anglia, Australia, Belgia, Canada, Danemarca, Elveția, Franța, Germania, Gibraltar, Israel, Italia, Macedonia, Portugalia, Republica Moldova, Serbia, Spania, SUA, Ucraina.

Redactor șef: Ion Iancu Vale

Redactor șef-adjunct: prof.dr. Gheorghe Valerică Cimpoca
Colegiul redacțional: dr. George Bârligeanu, Grigore Grigore, Ion Teodor Palade, Romulus Gandy Georgescu, George Ioan Canache, Florea Turiac, Gabriel Mihalache

Fondatori:

Ion Iancu Vale
Mircea Cotârță
Sebastian Drăgan

Colaboratori principali: Mihai Antonescu, Eugen Axinte, Iulia Barcaroiu, Nicolae Bălașa, Elena Buică, Roni Căciularu, Luca Cipolla, George Coandă, Florian Copcea, Melania Cuc, Emilia Dănescu, Mircea Drăgănescu, Eugen Evu, George Filip, Dan Gîju, Dimitrie Grama, Maximca Grasu, Mirel Horodi, Djamel Mahmud, Menuț Maximilian, Gavril Moisa, Octavian Mihalcea, Monica Mureșan, Ștefan Lucian Mureșanu, Florin Vărlan Neamțu, Emil Persa, George Petrovai, Vavila Popovici, Georgeta Resteman, Puiu Răducanu, George Roca, Viorel Roman, Dorel Schor, Claudia Serea, Delia Stăniloiu, Al. Florin Țene, Baki Ymeri.

Răspunderea deontologică a materialelor publicate aparține exclusiv semnatărilor

Revistă editată de Societatea Cultural-Istorică „ARM” Târgoviște ISSN 1843-035x
Revista apare în colaborare cu Societatea Scriitorilor Târgovișteni
Tehnoredactare: Mariana Briceag; Secretariat: Reta Sofronie Iancu

POEME

Maria BĂNUȘ
(n. 19014-d.1999)

Ții minte focul...

Ții minte focul, chinul, primăvara,
Tot viscolul aprins ce bântuise?
El ne adunase, el ne învrăjbișe,
El ne mâna, învolburându-și para.

Dar de pe-atunci, când nu se potolise
Furtuna vârstei, cea dintâi, amara,
Când tinereții-i mai duceam povară,
Noi încă ne uneam prin alte vise.

Și dacă azi nimic nu ne desface,
Și trecem în deplina-mbrățișare,
E că-mpreună nu aflărăm pace,

Ci căutarăm focu-ncins în zare,
Și rostul lumii care se prefăce,
Și-al nostru, celor trecători sub soare.

Aprilie

A vârstei melodie-și taie cale.
Supusă, o presimt și o aștept.
Cu anii, mai duios mă strângi la piept,
Mă-nvăluie mai blând brațele tale.

Barbara tresărire de țambale,
A tinereții, n-am s-o redeștept.
Din vinul vechi sorbim, mai înțelept,
Esențe tari și bucurii egale.

A noastră-i toamna largă, policromă,
Împărăția frunzelor ușoare
Și crama cu răcoare și aromă.

Dar nu știu ce neliniște, ce boare,
Vestește că April, un crai sălbatic,
Va-mpresura, va sparge calmul atic.

Despărțire

numele meu s-a dezlipit de mine
a trecut vadul e dincolo
prin vântul toamnei
prin gârla de frunze
de-abia ne-auzim
îl zăresc
mă măsoară
de pe celălalt mal
cu zâmbetul lui vinovat Și ironic

pe când eu mă fac tot mai mică
strânsă cu genunchii la frunte
în pântecul toamnei

Flux

Cântă, Maria, fluxul,
cântă-l acum când te biruie,
strigă-l acum, când se năruie,
valul, deasupra.

Tremură, fir, și te bucură;
ropotul iar o să-nceapă,
bolțile-s negre de apă
neodîhnită.

Teme-te, trupule, teme-te!
Clocotul știu cum te lasă.
Oarbă atunci prin casă,
ca-ntr-o pădure.

Tremură, fir, și supune-te.
Zbuciumul cât o să-nceapă?
Brațele negre te scapă,
jos, în adâncuri.

Nimic n-am spus

Nimic n-am spus. Și-atâta gingășie
Și-atâta frumusețe să se piardă?
Cât nu-i târziu, cât viața-o să mai ardă,
Despre iubire poate tot voi scrie.

Nu cățelușe hămăind în zgardă,
Iubirea noastră fu, nici n-o să fie,
Ci pajura măiastră ce învie
Mereu, ca lăstărișul de subț bardă.

Știi tot. Tot ce-i al meu, e-al tău, iubite,
Știi viața mea, știu gândurile tale,
Cu zbor înalt, prin vreme dobândite.

O, meargă anii, meargă ei devale...
Când toate păreau spuse și trăite,
O melodie nouă-și taie cale.

Reverie de iarnă

Trebuia să fie-o cabana pe-un plai,
cu inimi crestăte-n obloanele verzi,
cu miros de cetini, cu aburi de ceai,
și tu să mă afli și iar să mă pierzi.

Trebuia să fie-o cabană sub nea,
un vuiet de glasuri, un vechi tonomat,
un cântec, un geamăt: "Que sera, sera",
și-un zvon de pahare, sunând fermecat.

Trebuia să dansăm ca prin somn, trebuia,
pe-o punte de lemn, sub catarge de skj,
o lampă și aburi... Și vântul vruia...
Și tu să te-ntuneci si iar să mă ții...

ION ȘI IOAN - ÎNȚELEPȚII DIN TRANSALPINA

Al Florin ȚENE

În primăvară, când muntele mai purta pecetea zăpezii și firicele de apă se revărsau în văile unde iarba mijea a verde, Ion fiul lui Ionescu din Ionești, cioban cunoscut de pe valea Oltului a luat hotărârea să treacă dincolo, în Ardeal, cu cele zece oițe țurcane gestante. Atâtea îi mai rămaseseră după inundații. Pleca să-și caute o nevastă harnică și bună de făcut copii. „Numai bine, până trec muntele, oile mele vor fâta și cu banii luați pe jumătatea de miei voi putea face nuntă”, gândea Ion, luând drumul Brezoiului, mergând agale în urma oilor. „Am s-o învăț să-mi facă fasole bătută, frecată cu usturoi!” medita bărbatul lovind cu măciuca câte o piatră ce-i răsărea în fața opincilor, legate până sub genunchi cu nojițe din piele de porc... Din când în când fluiera printre dinți la oițele ce priveau cu jind la apa limpede a Lotrului.

După atâtea mers, a strigat scurt la oi. Acestea s-au oprit ca la o comandă, privind la stăpânul așezat pe marginea unei stâci, năpădit de gânduri. „Puterea unui cioban se măsoară în greutatea biruite!”.

- Bârrr! Duceți-vă să beți apă! A strigat, aruncând spre ele cu un șomoiog de iarbă uscată.

După o odihnă de mai bine de o oră, în timp ce autoturisme și basculante treceau cu viteză pe lângă micul grup de oi, Ion s-a hotărât să treacă în fața turmei, ca mioarele să-l urmeze docile pe poteca ce șerpuia pe lângă drumul asfaltat ce ducea spre Voineasa. „Frumoase locuri. Sunt clipele ce le trăiesc din plin, salvându-mi trecutul, astfel mă fac să cuceresc viitorul...” gândea Ion urcând spre pisc. Astfel, au trecut trei zile și două nopți dormind în mijlocul oilor, învelit cu șuba făcută tot din blană de oaie, cu căciula neagră de lână trasă pe pe frunte.

*

Ioan al lui Ioan din Ioancău, cătun de pe lângă Sebeș Alba, s-a hotărât să se însoare cu o olteancă de prin zona Munteniei. Nici nu se topiseră bine petecele de zăpadă de pe Transalpina, că ciobanul, adunând cele zece oi gestante, ce-i mai rămaseseră în urma inundării satului de către râul Sebeș, devenit una cu Mureșul, a început să urce pe Transalpina, mânând oile cu fluieratul său caracteristic, printre dinții rari din față. „Am să-mi găsesc o femeie, iute și harnică. Am să o învăț să-mi facă balmoș și mulți copii!” gândea Ioan din Ioancău, fluierând la oile sale, ori de câte ori trecea pe lângă ele câte o mașină.

Luase hotărâre asta, să plece din satul natal, după ce din gospodăria sa nu mai rămăsese nimic. „Dacă trebuie să aleg între două rele, gândea Ioan din Ioancău, am ales pe cel care nu l-am încercat până acum!”.

Urca alene și cu răbdare pe drumul ce ducea către vârful Urdele. Abandonase de mult șoseaua asfaltată, și își conducea oile pe o potecă de munte, folosită de ciobani. Cizmele din piele de bou lăsau în urmă adânciturile tocurilor ce se umpleau imediat cu apa mustind în iarba de pe potecă. Se simțea liber, el cu cerul și oile lui. „Mă simt slobod, eu și Dumnezeu, dar acest cost este că am acceptat responsabilitatea destinului!” Prin minte îi treceau tot felul de gânduri, unele mai năstrușnice decât altele. „Dacă nu-mi găsesc soață, cum îmi doresc?! Sunt bucurii, în viață care pot să mă înjosească, dar și înfrângeri care mă pot împlini!”. ...Și astfel au trecut trei zile și două nopți dormind, înfășurat în șubă și cu clopul tras pe frunte, în mijlocul oilor.

*

Cu cât urcau, cu atât cerul era mai albastru și aerul mai curat. Ion și oile lui au ajuns pe platforma de pe vârful Urdele. Și-a făcut palmele strașină la ochi să vadă mai bine cine vine dinspre sensul spre care dorea să meargă. „Poate este unul ca mine. S-o fi saturat și el de satul său și acum își caută norocul. A ajuns, fir-ar să fie, la concluzia că viața poate fi înțeleasă privind înapoi, dar trăită privind înainte. Căci de-aia și el și eu mergem spre înaintele nostru!”

Ioan, mai având câteva minute până să ajungă pe platforma mult visată, s-a oprit din urcare și cu oile strânse în jurul său și-a pus palmele strașină la ochi, pentru alungarea razelor de soare ce-l orbeau, să distingă omul ajuns sus. Acesta părea o statuie cioplită în bazalt. „O fi om

bun? O fi om rău? Sau o fi unul ca fostul meu vecin care părea pâinea lui Dumnezeu. Vorba aceea, îți împrumuta umbrela pe timp de soare, dar o cerea înapoi în momentul în care începea să plouă!”

Soarele îi învăluia cu razele sale blânde de primăvară din preajma Paștelui.

- Ziua bună la dumneata, om cinstit!

- Bună să-ți fie inima! I-a răspuns Ion ștergându-și obrazul cu dosul palmei. Dar ce vânt te aduce pe `mneata în aceste locuri?

- La fel ca pe dumitale!

- Adică?!

- Nu e zăbavă să vorovim fără să spunem nimic. Musai e să-ți spun...?!

- Dacă dorești...

- Iacă... mă duc în Oltenia să-mi găsesc norocul!

- Dar dumneata?

- Mă duc în Ardeal să-mi caut sorocul!

- Spune așa, omule. ...Hai să ne hodinim oleacă pe stânca asta că timp avem...

- Se spune că vremurile schimbă lucrurile. Dar...realitățile ne spun că noi trebuie s-o facem!

- Musai, este cum zici... Dar... drumețele, vorovim, vorovim, cum îi stă bine drumețului, dar nu ne-am cunoscut! Pe mine mă chiamă Ioan din Ioancăul de lângă Sebeș.

- Bine zici Ioane! Mie îmi zice Ion din Ionești de Vâlcea!

- Măi, Ion când te-am zărit aici, sus cu oile lână tine, mi-am zis: aista îi un hoț de animale care vrea să treacă dincoace.

- Hei, Ioane... s-a dus cu haiducia! Așezându-și mătoasa de lână albă mai bine pe umeri, a continuat. Mă gândesc că un minut de îndoială face cât o veșnicie de suferință.

- Ai dreptate! Dar prin pustietățile aistea te poți aștepta la orice! Însă, o vorbă înțeleaptă spune că eșecul nu ne va doborî atâta timp cât hotărârea mea de a reuși e de-ajuns de puternică.

- Așa e, cum zici!

- Nea, oiță!... A strigat Ioan la oile sale care încercau să se amestece cu ale lui Ion.

- Lasă-le! Se cunosc și ele cum o făcui eu cu `mneata. Numai așa se cunosc oamenii și animalele. Fiindcă taina existenței umane nu constă în a trăi, ci și în a ști pentru ce trăiești.

- Ai dreptate! După cum am aflat unul de la altul, fiecare avem drumul nostru în căutarea unei soațe.

- Cum îți este nevasta, așa îți este și cinstea casei. Trebuie să știi să ți-o alegi. S-o cunoști. Fiindcă cunoașterea vorbește. Iar înțelepciunea ascultă.

- Și, ziceai că treci la noi în Ardeal?

- Musai să trec! Vreau să-mi fac o familie, cu o nevasă harnică, să știe să-mi facă mămăligă și fasole frecată.

- Să te duci în satul meu, Ioancău, de lângă Sebeș, e o văduvă cu casă, lângă beserică, are de toate, harnică și strângătoare...

- Păi... de ce e a părăsit-o bărbatul?!

- A trecut la Domnul! S-a răsturnat cu tractorul... Dacă te duci la ea să-i vorovești că eu te-am trimis. Ioan din Ioancău. Nu e departe. Cum cobori, ajungi în Sebeș, o iei la dreapta, mergi vreo patru kilometri și ajungi în sat.

- Așa am să fac!... Am și eu o femeie în comuna mea. Pe cinste, pentru `mneata!

- Amu aștept să-mi spui `mneata!

- Coborând, ajugi în Brezoi, apoi o iei la dreapta spre Căciulata, Călimănești, Râmnicul Vâlcea, și mai mergi, timp de a mânca o pâine, spre Drăgășani, și ajungi la Ionești. Comună mare. Să ai grije să nu-ți calce mioarele careva cu mașina. E circulație mare până la Govora.

- Grijesc! Și pe la noi se circulă bogat...

- Când ajungi întrebi de Maria lui Mecherel. Stă lângă școală. Îi spui de Ion al lui Ionescu, ciobanul.

- A fost măritată?

- Da! E femeia înecatului de la

baraj. Își căuta și ea jumătatea. Ai din sat ziceau că e rea de muscă... Dar nu e adevărat. Ști cum e... gura satului-i slobodă.

- Am s-o caut... Amu zic și eu ca omul. Voi încerca. Încercarea moarte n-are! Zise Ioan făcându-și o țigare dintr-o bucată de ziar mototolită în jeb și tutun scos dintr-o tabacheră veche, ținută în ȋtari.

După ce a tras un fum în piept, după care îl expiră afară, Ioan a spart liniștea așternută între ei.

- Voi căuta s-o fac fericită, deoarece fericirea este armonia dintre ceea ce gândește omul, ceea ce spune și ceea ce face...E bună de muncă?

- E haitoșe! Are acarteturi, ceva animale...

- Înseamnă că-i fainoșe! Nu e ca Leana din capul satului care are chef să facă ceva, dar începând de mâine...

- Foarte bine! Cărui bărbat nu-i plac muierile? În primul rând le iubim pentru frumusețea lor și în al doilea rând pentru că fac copii.

- Adică oameni!

Ion și-a pus mâinile streășină la ochi și-a privit la poziția soarelui pe cer.

- Bade! E trecut de amiază. E timpul să ne despărțim.

- Călătorului îi stă bine cu drumul...

- Brrr!

După care Ion a fluierat printre dinți. Oile s-au luat după el, coborând agale spre Ardeal.

- No! Amu veniți după mine, mioarelor... Grăi Ioan, sculând oile culcate pe niște smocuri de iarbă, cu bota ce o avea în mână. Încet, cu mica turmă după el, a luat drumul Munteniei.

Amândoi coborau pe căi diferite, având în suflet speranța. În urma lor tricolorul arborat pe cea mai înaltă stâncă flutura pe cerul înalbastrit de senin.

ISTORIA CA VIITOR

„Discurs ținut de Ana Blandiana cu ocazia primirii titlului de Doctor Honoris Causa al Universității Babeș-Bolyai din Cluj”

Ana BLANDIANA

Ana BLANDIANA

Continuare din numărul trecut

O altă temă pe care prezentul o preia din istorie, istoria relativ recentă de data aceasta, este aceea a poziției față de ideea națională. Laborioasa construcție a secolului 19 care a dat coeziune și sens statelor naționale a fost introdusă în baia de acizi a demitizării și deconstrucției, pentru a se putea înălța pe terenul pustiit un alt edificiu, dictatura mondială a proletariatului, ieri, sau satul planetar, azi.. Satanizarea noțiunii de națiune, naționalitate, naționalism de către internaționalismul proletar sau de către political correctness, chiar dacă are scopuri diferite, se manifestă cu aceeași violență și are aceleași victime: tradiția, mândria moștenirii din bătrâni și solidaritatea cu cei din neamul tău, neamul însemnând în același timp popor, dar și familie. Pentru că, deși pare că nu are legătură, primele semne de îmbolnăvire gravă a unei societăți apar la nivelul celulei ei de bază, prin slăbirea legăturilor de familie despre

care vorbește David Cooper în „Moartea familiei”. Totalitarismele secolului trecut au încercat să pună ideologiile deasupra coeziunii familiale temându-se de sâmburul dur al tradiției pe care aceasta îl conținea. Îmi amintesc cum învățam la școală despre eroul Pavlik Morozov, un elev în clasa a VI-a care își denunțase bunicul chiabur, vinovat că încercase să ascundă, pentru a nu-i fi confiscate de puterea sovietică, niște grâne. Iar în arhivele CNSAS se găsesc câteva sute de dosare ale unor copii momiți sau forțați să devină denunțatori ai propriilor profesori sau ai propriilor familii și obligați să-și mintă părinții păstrând secretul. Coeziunea familială era privită ca un potențial oponent în cele mai irespirabile perioade ale represiunii, pentru că retragerea în interiorul familiei, ca în ultima redută împotriva nebuniei, a fost cea mai generală formă de rezistență, pasivă, dar de neînfrânt. Cu atât mai tulburător apare azi felul în care moleșirea, obosirea unei societăți prea bine hrănite, prea hedoniste, prea puțin spiritualizate se manifestă nu numai prin scăderea rigorilor morale și-a tradițiilor, ci și prin scăderea natalității, consecință directă a diminuării coeziunii familiale. Curios, în cazul Europei de azi, este felul în care se reacționează la această situație oarecum obiectivă și evident, periculoasă : în loc ca statele să-și intensifice programele de stimulare economică a creșterii natalității (în condițiile în care cifra medie de copii pe familie este la

europeni 1,2, iar la islamici 8) ultimul trend politicaly correct în Europa este legalizarea căsătoriilor unor familii care în mod natural nu pot face copii. Nu e singura dintre reacțiile europene care face să-mi vină în minte misterioasa psihologie a balenelor care, din când în când și din motive necunoscute, înoată spre câte un țarm și ies din lumea lor, sinucigându-se.

În orice caz, nu putem să nu recunoaștem că cel de-al treilea mileniu a început mai curând catastrofic. Abia începuseră să se estompeze puțin ecourile nazismului și comunismului, cele două atât de rușinoase nebunii ale secolului douăzeci, că o altă absurditate și mai totală – terorismul – a inaugurat, s-ar putea spune, noul secol printr-o crimă fără precedent în istoria umanității, distrugerea turnurilor gemene, chintesență a născocirilor tehnice science fiction, a intensității fanatismului de tip medieval și a perversiunilor sado-masochiste de serie neagră. Dar caracterul spectacular conferit de transmisiunile în direct nu trebuie să șteargă în ochii noștri filiația între crimele secolului trecut (care era, din nefericire, al nostru) și crimele noului secol.

Ura, ca un combustibil al istoriei, nu este o descoperire de dată recentă: ura comunistă de clasă și ura nazistă de rasă sunt conectate prin legături periculoase la ura sinucigașă de tip mărturisit religios a teroriștilor. Amintiți-vă că deschiderea, chiar parțială, a arhivelor sovietice a arătat că teroriștii anilor '70, '80 se

antrenau în poligoanele țărilor din Est și că în atentatele din Irlanda, din Țara Bascilor sau din Orientul Mijlociu se găseau mereu arme de producție cehă sau sovietică. Amintiți-vă mai ales în ce măsură, la o privire atentă, prin tragedia iugoslavă, care a încheiat secolul XX, se relevă epilogul în același timp al comunismului și al nazismului și prologul apocalipsei din 11 septembrie. Pentru că, precum în cazul tinerilor educați să se sinucidă, popoarele balcanice – care aveau aerul de a se devora reciproc într-un război religios de tip medieval – nu erau prada unei brusce nebunii naturale, ci a unei piese politice ai cărei actori nu știau că erau numai actori, nici chiar atunci când erau omorâți pe scenă.

„Islamismul ține de ideologia politică nu de credința religioasă – scrie Thierry Wolton, autorul unei recente și monumentale Istorii mondiale a comunismului –, de aceea el a putut înlocui comunismul falimentar și deveni un nou spațiu pentru utopie”. O observație subtilă și ciudat de adevărată, căreia nu aş avea să-i adaug decât observația că falimentarul comunism a lăsat în urmă nu numai o jumătate de continent în paragină, ci și genialele metode de manipulare care continuă să funcționeze chiar aplicate la ideologii de sens contrar. Iar dintre manipulări cea mai periculoasă și cea mai longevivă a fost și este încercarea de a estompa sau chiar de a șterge memoria. Societățile din secolele trecute, indiferent de forma lor politică și cu precădere cele de dinaintea apariției comunismului ca idee, erau niște societăți bazate pe memorie. Societățile tradiționale aveau memoria în centrul devenirii lor. O generație călca în urmele pașilor generațiilor precedente. Erau niște societăți tradiționale în care fiii făceau ceea ce făcuseră părinții și părinții ceea ce făcuseră bunicii. Deci, într-un anumit sens, era ușor să păstreze continuitatea, era ușor să

descopere ce este esențial. De altfel, ceea ce era esențial era stabilizat, era tabuizat, era transformat în mit și trecea din generație în generație. Într-o perioadă în care atât de multe lucruri se schimbă deodată (sistemul politic, sistemul de comunicații, chiar clima) este infinit mai greu să stabilești ce trebuie continuat. Pentru că, până la urmă, problema memoriei este problema răspunsului la întrebarea: ce, din ceea ce au trăit cei dinaintea noastră, trebuie noi să continuăm. Și, evident, nu putem încerca măcar să răspundem decât știind ce au trăit ei. De aici importanța manualelor și orelor de istorie din programa școlară, de aici revolta că cineva ar putea urmări nemaiajungerea la generațiile tinere a memoriei trecutului. Memoria este scheletul societății omenești, și în măsura în care ea este distrusă, societatea devine un fel de monstru moale, dezarticulat, remodelabil după dorința oricât de criminală a celui mai puternic. În măsura în care nu știm ce a fost nu avem cum să presupunem ce va fi și nici să recunoaștem în ce măsură trecutul se oglindește în viitor. „Cunoașterea este recunoaștere” spunea Aristotel.

Una dintre cele mai citate fraze în ultimul deceniu al secolului trecut a fost fraza lui André Malraux despre secolul 21 care „va fi religios sau nu va fi deloc”. Se va fi gândit Malraux la religia islamică? Pentru că, dacă da, este vorba de o adevărată premoniție a delirantelor războaie programate pentru răzburarea cruciadelor și-a credinței fanatice într-un Dumnezeu căruia i se aduc jertfă crime și sinucideri. În orice caz terorismul având ca fundal sau ca pretext religia a devenit principala problemă a secolului 21. Sau cel puțin așa li se pare politicienilor care conduc această lume. Pentru că, de fapt, zecile de atentate cu sutele sau chiar miile lor de morți nu reprezintă nici pe departe un pericol comparabil cu cel al înaintării lente și insidioase a milioanelor de

emigranți ferm hotărâți să nu se integreze și care vor dizolva din interior cultura și mentalitățile Europei secolului 21, înlocuindu-le cu imperativele unor convingeri de tip medieval. Este diferența dintre un proces fizic și unul chimic. Mai periculos decât terorismul pentru definiția și supraviețuirea Europei este bagajul spiritual și cultural pe care îl aduc noii veniți și care – prin aplicarea libertăților europene și prin dezechilibrul demografic fără speranță dintre băștinași și emigranți – vor înlocui cultura și spiritualitatea europeană.

„Înăuntrul nostru suntem la fel. Cultura este cea care face diferența” observa cu mii de ani în urmă Confucius. Europa se simte amenințată nu pentru că vin spre ea sute de mii de ființe umane care au nevoie de adăpost și a căror primire reprezintă o scădere a propriului ei nivel de viață, ci pentru că aceste ființe umane au o mentalitate și cultură (religia fiind o importantă parte a acesteia) extrem de deosebite, fără a avea intenția și poate nici capacitatea de a se adapta la regulile de viață și formula culturală a celor dispuși să îi găzduiască. Însăși toleranța europeană este privită nu ca o calitate, ci ca o formă de slăbiciune, și chiar este, în măsura în care în toleranța față de ceilalți nu se cuprinde și respectul față de propria noastră definiție și curajul de-a ne-o apăra. În celebrul său discurs intitulat „Lumea sfărâmată”, ținut în 1978 la Universitatea Harvard, Alexandr Soljenișin – cel care reușise să declanșeze nu numai sfârșitul comunismului ca sistem, ci și sfârșitul comunismului ca iluzie – vorbea despre declinul curajului în Occident „un declin sensibil mai cu seamă în pătura conducătoare și predominant în lumea intelectuală”. Chiar dacă o întâmplare aberantă ca cea petrecută în urmă cu câteva săptămâni în Italia, când statuile romane au fost ascunse de paravane

pentru ca nudurile antice să nu jignească ochiul președintelui iranian, ar părea să îi dea dreptate, eu nu împărtășesc pesimismul marelui scriitor și cred dimpotrivă că tot răul este spre bine și criza de conștiință pe care o traversează azi Europa va funcționa ca un factor regenerativ. Pentru că eu sunt convinsă că intuiția lui Malraux se referea la nevoia de a ieși din exclusivitatea interesului material pentru a ne redescoperi valorile spirituale și culturale, religia fiind una dintre ele. Ne-am redescoperi astfel definiția legată întotdeauna de necesitatea patetică de a crede cu adevărat în ceva, o credință în care să se cuprindă inclusiv încrederea unuia în altul, manifestată nu prin like-uri date cu ușurință și indiferență din vârful tastelor, ci printr-o întoarcere la relațiile umane directe, nemijlocite, în care atât de demodată, ridiculizată noțiune de suflet să-și recapete conținutul și stima.

Am citit undeva că în limba

chineză, cuvântul criză este notat prin două semne: pericol și oportunitate. În cazul nostru pericolul nu mai trebuie demonstrat. Oportunitatea poate fi aceea de a ne obliga să ne gândim la propria noastră definiție culturală și la propria noastră conștiință istorică.

Pe acest fundal nesigur și încărcat de neliniște, noi – și mă refer de data aceasta chiar la români – asemenea fiecăruia dintre celelalte popoare, avem obligația nu numai să ne urmăm destinul, ci să-l și înțelegem. Suntem așezați pe o linie pe care harta Europei a fost îndoită de multe ori și este mereu amenințată să se rupă. Datoria noastră este nu doar să facem tot ce putem pentru acest lucru să nu se întâmple, ci și să ne încapățănăm să rămânem mereu pe partea dinspre Occident a eventualei rupturi. Pentru că nu numai noi avem nevoie de Europa, oricât de critic am privi-o, ci și Europa are nevoie de noi, oricât de puțin și-ar da seama că în experiența suferinței

trăită de noi cei din Est, s-a conservat o autenticitate umană – cu tot ce poate fi bine și tot ce poate fi rău într-o astfel de sintagmă – pe care, prin integrare, o aducem ca pe o zestre patrimoniului comun european.

Căci suferința este un patrimoniu, un patrimoniu care, în toate epocile, a fost în stare să genereze cultură. Și dacă, așa cum spunea Lovinescu, „cultura este finalitatea tuturor societăților”, șansa noastră, a noastră și a Europei, este să ne apărăm cultura, pentru ca să ne salvăm prin ea. Rezistența prin cultură, eficiența ieri în absența libertății, este încă mai necesară azi, în overdoza de libertate, când nu mai este doar un mijloc de a salva poezii, ci chiar scopul în sine al salvării civilizației. Căci să nu uităm, poezii nu sunt creatorii lumii prin care trec. Dacă ar fi fost creată de poezi, lumea ar fi arătat cu totul altfel.

Realizat de Codrina Ioniță

Ce este DEMOCRAȚIA?

Propus de dr. G.B.V.

◆ Democrația este încrederea nefondată în înțelepciunea colectivă a prostiei individuale.

◆ Democrația nu înseamnă numai dreptul de a-i trimite pe toți în aia a mă-sii, dar și obligația de a pleca acolo, dacă asta vrea majoritatea.

◆ Democrația se bazează pe trei principii: libertatea cuvântului, libertatea cugetului și înțelepciunea de a nu le folosi pe cele două precedente.

◆ Democrația bagă poporul într-un joc controlat, dar în care poporul nu are controlul asupra jocului.

◆ Democrația este calea de mijloc, care trece peste tot și nu duce nicăieri.

◆ Democrația e ca un șlagăr pe care toți îl cântă, dar căruia nimeni nu-i cunoaște textul.

◆ Democrație este atunci când turma de oi crede că îl conduce pe măgar, care e condus și el.

◆ Democrația este forma politică în care fiecare cetățean primește ceea ce merită majoritatea.

◆ Democrația îți dă dreptul să înjuri pe cine vrei, dar nu-ți dă mijloacele să judeci corect înainte de a înjura.

◆ Democrația este ca o barieră: javrele și jigodiile se târăsc pe sub ea, lupii și leii sar peste ea și doar boii și bivoli se lovesc de ea.

◆ Democrație este atunci când vaca îl alege pe cel care o va mulge.

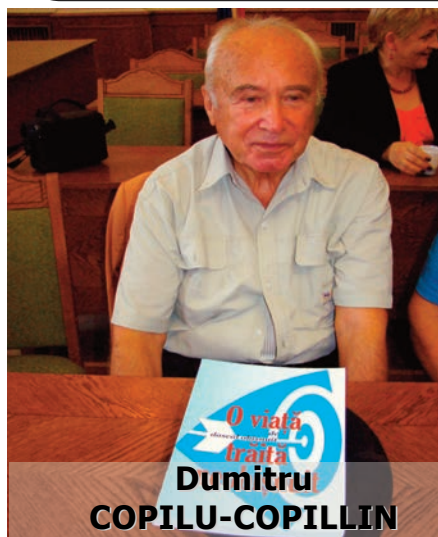
◆ Votul democratic este alegerea între lac și puț. Prin vot democratic va fi ales acela, pe care bogații îl pot manipula. Votul democratic ne garantează că nu vom fi mai bine guvernați decât o merităm. Dacă votul democratic ne-ar aduce nouă ceva folositor sau vreo schimbare în bine, nu am mai fi lăsați să votăm.

◆ „Să nu crezi nimic din ceea ce auzi sau citești, nu contează cine a spus-o sau scris-o, chiar dacă am spus-o eu, doar dacă rezonază sau face sens cu gândirea ta.” - Budha 563 î.Hr. - 483 î.Hr.

EMINESCU

universalul omagiat la Târgoviște sub egida „bătrânului bard” Ion HELIADE Rădulescu

Dumitru COPILU-COPILLIN

Continuare din numărul trecut

„Cuvântul înainte” legitimează demersurile autorului din ultima ediție a cărții despre care acad. Mihai Cimpoi conchide: „Sub ochi noștri se ridică piramidal un Eminescu al cărui valoare universală e absolut indiscutabilă cu cea a poezilor reprezentativi ai lumii... Meritul fundamental (al autorului) este acela de a ne da o lucrare, în care identifică, prelucrează și evaluează cu metode și într-o viziune modernă sursele eminesciene și de a ne oferi enunțul statistic - «știința faptelor petrecute» - conform preceptului lui Leonardo da Vinci: «Orice adevăr este adevăr numai dacă este demonstrat, matematic» împreună cu anumite explicitări de ordin istorico-literar și sociologic. Sunt de remarcat acribia, erudiția, plăcerea intelectuală de «a naviga» pe internet, dar și de a merge direct la surse... Profesorul cercetător

nu-și ascunde bucuria când găsește aprecieri superlative, comentând cu însuflețire și exaltare (e un mod de a sfida detractorii)».

Deducând de aici că este o carte accesibilă, atractivă la lectură și abundentă în date noi, actuale și de interes general am revizuit această ediție, completând-o evident cu acest „Cuvânt înainte”, dar și cu alte date noi. Acestea vizează atât aspecte ale vieții poetului, noi sau mai puțin cunoscute, reprezentând un suport biografic al operei și al imaginii lui în lume, cât și despre traduceri și ecoul lor în publicații tipărite și online, acum atingând cifra de 80 de limbi, la care se mai adaugă 56 de noi limbi cu programe de traducere automată, în/din care pot fi traduse textele din cele 80 de limbi menționate, totalul fiind 136 de limbi.

Întâmplarea face ca această ultimă ediție III a cărții să apară în ajunul împlinirii vârstei de 85 de ani a celui care a scris-o. Însemn al aducerii aminte în privința contribuțiilor în domeniul eminescologiei, această carte de sinteză a avut unele ecouri, adevărat mai mult orale, cu semnificație mai degrabă simbolică pentru cel care a trudit la ea timp de peste cinci decenii, fără să aștepte răsplată. Astfel, în 11 ianuarie 2016, la o „Serată Eminescu ziaristul”, organizată de Institutul Cultural Român, președintele Uniunii ziariștilor profesioniști din România, după o comunicare pe temă, autorului i s-a acordat distincția

„Însemn de recunoștință”. La 15 ianuarie, de Ziua lui Eminescu și a Culturii Naționale, dimineața în aula Academiei Române, președintele Congresului internațional al eminescologilor remarca încă odată în cuvântul său faptul că această carte reprezintă un „răspuns la îndemnul lui Noica, preluat și de Academie, de «a-l cunoaște pe Eminescu mai bine noi înșine și de a-l face cunoscut lumii»”. În aceeași zi PM, la Manifestarea Omagială „Eternul Eminescu”, organizată în Sala „Brâncuși” a Parlamentului României, i s-a conferit „Diploma «OPERA OMNIA» Scriitorului-cercetător științific prof. dr. Dumitru Copilu-Copillin la aniversarea vârstei de 85 de ani cu prilejul lansării volumului «Eminescu Universal. Eminescu în circuitul universal, traducerea și ecoul operei în 80 de limbi din peste 250 de țări». Această acțiune organizată de „Fundatia spirituală Mihai Eminescu” avea menirea de a legitima fenomenul și efectul Revelației petrecut în viața lui Eminescu, tot atunci fiind argumentat de personalități marcante, între care o notorietate mondială în domeniu, care de altfel și semnează postfața cărții.

Însemn al aceleiași ecou, publicații prestigioase (clipa.com, cea mai eche revistă românească din SUA și „Destine literare”, organ al Societății scriitorilor români din Canada), odată cu felicitările, publică un amplu interviu cu autorul, luat în țară. Același gest îl manifestă o

emisiune la Radio China Internațional, „EMINESCU UNIVERSALUL, o lucrare despre România în lume”, transmisă și online cu remarca numelui foștilor studenți chinezi din anii 60 care au învățat în România, inclusiv la Universitatea București, acum profesori sau traducători din Eminescu (cu prilejul lansării cărții în aprilie la Librăria „Mihai Eminescu” din București, un profesor universitar, traducător în limba turcă a lui Eminescu, a prezentat la vedere carnetul de note cu semnătura profesorului său viitorul eminescolog, precizând că și alți trei colegi, studenți chinezi din grupa de limbi orientale cu siguranță mai păstrează carnetele de student cu semnătura aceluiași, atunci asistent universitar la Facultatea de Filologie a Universității din București). Un ecou de suflet venit din Ucraina s-a concretizat în luna mai a. c. prin participarea ca invitat de onoare la o conferință științifică internațională, organizată de Universitatea din Melitopol din apropierea Mării de Azov, la care să prezint în ședința plenară comunicarea pe o „temă fundamentală a omenirii” (tratată și în carte),- „Supertema Timp-Spațiu-Cosmos în opera literară a poetului național al României, Mihai Eminescu”. Cu acest prilej am fost delegat ca membru recent al „Academiei Internaționale de Interferențe Culturale” să prezint și să înmânez oficial un document

similar de primire ca membru al aceleiași Academii marelui poet ucrainean din Melitopol, Oleg Goncarenko (tata cazac, iar mama moldoveancă din Soroca) pentru cartea cu traduceri din Eminescu, numite de el „Cântări recântate”, prezentate - ca și mine cartea despre „Eminescu în perspectivă universală” - la Congresul eminescologilor din 2013, unde ne-am și cunoscut. Cu prilejul Conferinței, poetului Oleg Goncarenko i s-a mai înmânat - din serialul „Afaceri, Diaspora, Artiști”, un număr special/omagial al „Revistei internaționale de manageriat și culturologie”, sub genericul „Mari poeți ai lumii membrii „Academy of International Interferences «Paul Polidor»”, (alcătuite de noi, - 20 pagini de referințe critice și 14 pagini cu 16 poezii traduse în premieră în limba română), asemenea acțiuni și proiecte majore comune contribuind la consolidarea relațiilor literare româno-ucrainene.

În încheiere, nu pot să nu amintesc și despre publicarea unor ecouri aniversare ale eminescologului dâmbovițean prin adopție, între acestea remarcându-se publicațiile Centrului Academic Internațional Eminescu din Chișinău, revistele „Curtea de Argeș” - Pitești, „Melidonium” - Piatra Neamț, „Studii Eminescologice” - Iași-Botoșani, iar din Târgoviște, „Climate literare” și cea mai demnă

de remarcat, revista „Litere” a SST, care timp de câțiva ani continuă să publice, la rubrica permanentă „Eminesciana”, textul mereu actualizat al cărții despre Eminescu în circuitul universal.

În final, ca o dovadă a creșterii interesului pentru Eminescu în lume, am început demersurile pentru publicarea unei noi ediții din serialul „Eminescu Universalul”, după o revizuire și completare, între altele cu noi publicații editate în alte 5 limbi și în 57 de noi limbi cu programe de traducere automată (majoritatea limbi exotice, care se vorbesc în țări mici, foste colonii, a căror limbă oficială de regulă este engleza, franceza, spaniola ș.a., dar interesați ca în limba lor de baștină să poată traduce și citi marile comori culturale ale lumii, cum este și Eminescu). Așadar, deocamdată circuitul universal al lui Eminescu identificat de noi totalizează $85 + 57 = 142$ de limbi din peste 250 de țări și teritorii geografice autonome.

Această temă a fost deja acceptată în lista cu lucrările participanților români la următorul Congres Mondial al Eminescologilor din septembrie 2016. În speranța ca și această ediție, datorită valorii și semnificației noilor date, va fi onorată cu lansarea în acest lăcaș de cultură - în care astăzi s-a adeverit cum peste timp Eminescu și Eliade și-au împletit destinele - nu-mi rămâne în așteptare decât să vă mulțumesc anticipat.

SCRIITORULUI AL FLORIN ȚENE I S-A CONFERIT PREMIUL I „DROPIA DE AUR” PENTRU TEATRU

Rozalia STĂNESCU

Asociația Pentru Dezvoltare și Promovarea Spiritului Rural din localitatea Dor Mărunt, revista „Dor de Dor”, Consiliul Local Dor Mărunt și Primăria Dor-Mărunt din județul Călărași, i-au conferit scriitorului Al Florin Țene premiul I „Drobia de Aur” pentru piesa de teatru „O stafie tulbură speranța”

POEME ÎNDURERATE

Dumitru ICHIM

EL GRECO

*De-o viață întreagă ne-am certat pe Moarte,
gâlceava încălcind pe amândoi.
Nu-i moștenirea mea,
frământul Tău de mână?
Sau numai cu-mprumut
mă-ngădui înapoi?*

*Azi Te-ai mutat albastru de departe
și mi-ai lăsat râvnita brazdă-n plus.
Ce pot să fac cu toată moartea-ntreagă
când ai înfipt în mine șarampoi,
iar numai jumătate-s Iisus?*

*Azi Te-ai mutat în necuvânt, departe
târziul din Vineri e mare și larg.
El stă pe catarg,
pe șarampoiul din moarte,
dar e atât de aproape
departele
că aerul dintre noi e perete.
Și Lui de mine i-i sete
și chiar de Tine se roagă
să-I împrumut moartea întreagă;
jumătate e Vineri, jumătate Iisus,
jumătate mi-i țărni
din tot ce-mi sunt moarte.*

*Azi Te-ai mutat atât de departe,
Ca-n începuturile lumilor calme...
Îngăduie în locul Lui să mă sui!
De-acolo,
necuştat de sus,
să Te strig cu sângeratele palme:
Lasă-mă să Te sorb din lumină
până se va face întuneric
peste tot pământul,
și nu doar în partea
jumătății mele de Iisus.*

*Cum Te-ai mutat atât de departe?
Numai cu ochii Răstignitului meu
Te mai pot zări peste moarte
până unde fusesem
chemarea de-a fi Dumnezeu.*

ULTIMA POSIBILĂ MINUNE

*„Caiafa,
unul dintre noi I-a dat ideea
ca de pe cruce să coboare,
dar n-a răspuns,
cred că să facă-n ciudă
și nouă și la toți mai marii.
Cu capu-ntors, ca o sfidare,
ce plănuia când asculta
tâlharii?*

*Ce e mai grav,
că nu se auzea ce spune,
a fost când unul din tâlharii convertiți
(eu cred că nu mi s-a părut)
i-ar fi cerut
să facă ultima minune.
Tare mi-e frică
de-un gând care mă duce,
dacă în ultima Lui clipă
o să răspundă rugăminții lor,
lăsându-i ca în locul Lui
să se coboare de pe cruce?”*

*Atunci Caiafa a trimis răspuns:
"Chiar dacă-I mort
să fie iar străpuns,
iar faima Lui,
cumva prin vreo minune,
să nu mai crească
lăsându-i ca în locul Lui
să se coboare,
poruncă dau să se zdrobească
chiar osul ambelor picioare!"*

EȘTI PERFECT, SAU EȘTI UMAN?

Eugen POPA

EUGEN POPA

Salut! Am descoperit un serial nou de curând și îmi place foarte tare! Se numește „Humans” și este vorba despre o lume în care androizi umanoizi preiau tot mai mult din acțiunile casnice ale oamenilor în ideea de a-i ajuta pe aceștia și a le face viața mai ușoară! Acești Synth (prescurtarea de la Synthetic) sunt foarte utili, deștepți și fără emoții. Pentru mulți ar fi descrierea ființei perfecte. Doar că nu sunt ființe ci mașinării. Mie îmi place foarte mult ideea și de-abia aștept să intru în posesia unuia pe viitor. Să ne fie clar, este doar o chestiune de timp, iar acesta se scurge foarte repede!

După umila mea părere, în mai puțin de 20 de ani aceste aparitii vor

fi la ordinea zilei. Dar, să nu divagăm prea mult. În acest serial, Synth par a fi expresia perfecțiunii. Întotdeauna la îndemână, oricând gata să execute orice i-ai zice, respectând cele trei legi ale roboticii postulate de Asimov (Thank God for Science Fiction!!!). Sunt, cum s-ar spune, perfecți! Dar nu sunt umani! Nu vreau să intru acum prea tare în dezbateri filozofice despre ce ne face pe noi umani pentru că nu am pregătirea necesară (pentru că nu sunt perfect! Da?!) și, mai ales, pentru că, vreau să vorbim despre greșeli! A greși e omenesc. Așa ni s-a transmis din generație în generație. Iar chestia asta funcționează al naibii de bine atunci când căutăm o scuză rapidă care să ne scoată din încurcătura în care am intrat!

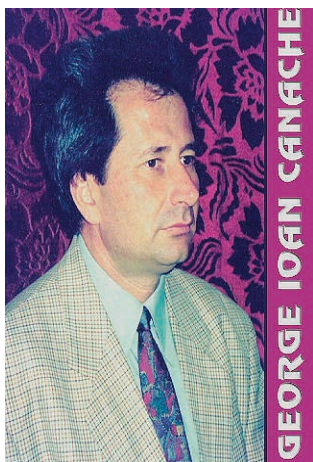
Te-ai întrebat vreodată de ce toată lumea vrea să fie perfectă? De ce vrem să arătăm și să apărem fără greșală în fața celorlalți? Chiar citeam la un moment dat pe net o glumiță care suna cam așa: „Fetelor, nu vă mai împopoțonați atât... că dacă vă fură careva, nu vom fi în stare să vă găsim după descrierea fizică dată de părinții voștri!”

Așadar de unde această nevoie? Răspunsul este unul destul de simplu. Oamenii sunt animale sociale! Pe de

o parte, nevoia de fi acceptați este una superficială, care ne face să ne simțim bine și ne hrănește pe moment. Pe de altă parte însă, ascunde o nevoie mult mai profundă, una bazală! Am zis că oamenii sunt animale sociale. Drept urmare, trăiesc în haită, trib, comunități, etc. Motivul este simplu: protejarea și perpetuarea speciei! Ești mult mai în siguranță într-un grup decât singur și ai șanse mult mai mari să găsești un partener și să procrezi atunci când ești în grup, decât atunci când ești singur!

Așadar, nevoia de perfecțiune, vine să suplinească sau, mai degrabă, este o manifestare a acestei nevoi mai profunde de apartenență și de siguranță! Însă, suntem mai mult decât animale. Poate că nu doar emoțiile și conștiința ne diferențiază de ele. Nu știu și am promis că nu intru în această polemică, însă ce știu sigur este că, greșelile ne fac umani. Însăși imperfecțiunea noastră ne face umani. Mai vreau aici să mai adaug încă un amănunt, înainte de încheiere! Când te gândești la perfecțiune, la a fi perfect, care este standardul față de care compari? Cu ce compari pentru a stabili că ceva sau cineva este perfect?

Nouă

GEORGE IOAN CANACHE

*Nouă ni se trage
de când am uitat opincile
la marginea istoriei,
cam de pe timpul lui Decebal,
când ne-am zis în barbă
să ne încălțăm cu
cu încălțările altora.
Așa am purtat :
ba sandale romane,*

*ba papuci turcești,
bocanci rusești ,
sau pantofi evropenești
până când ni s-a deformat
mersul prin paginile
arse de timp.
Doar câteodată,
la o răscruce a dăinuirii noastre,
ne amintim de opinci.*

LECTURI BINECUVÂNTATE „DULCEA MEA DOAMNĂ, EMINUL MEU IUBIT !”

„Corespondență inedită: Mihai Eminescu - Veronica Micle”

Ediție îngrijită, transcriere, note și prefață de Christina Zarifopol Ilias,
Bloomington, Indiana, SUA, Editura Polirom, Iași, 2000

Sabina MĂDUȚA

Dintre câte cărți s-au scris despre MIHAI EMINESCU, cea mai strălucită figură a culturii române și nu numai în domeniul poeziei, cartea „Dulcea mea doamnă, Eminul meu iubit”, apărută la editura Polirom, Iași, 2000, a fost una dintre cele mai citite, primită cu uimire și c-un entuziasm de nedescris, atât de critici, dar mai ales de cititori!

Cine mai putea spera că la peste 100 de ani, de la scriere, vor apărea aceste epistole ineditate! Scrisorile lui MIHAI EMINESCU către VERONICA MICLE, au fost păstrate printr-un miracol, în străinătate și au fost tipărite în România, venind să contrazică și să depășească o bună parte din studiile unor eminenți eminescologi și asta nu prin speculații, ci prin slova scrisă de însăși mâna poetului, fără puțință de tăgadă.

Dintr-odată am devenit posesorii unui tezaur inestimabil, pentru cultura și literatura română și asta grație grijii pe care succesorii poetei, începând cu fiica sa dna Valerie Micle, au avut-o din generație în generație pentru această comoară.

În carte sunt date toate detaliile despre periplul scrisorilor, până la tipărire dezvăluite nouă de către dna Christina Zarifopol Ilias, îngrijitoarea ediției. La apariția cărții s-a scris mult, ba chiar dl. Cristian Tudor Popescu era împotriva dezvăluirii intimităților pe care această corespondență o conține, apreciind că n-ar fi trebuit publicate.

Dar citind scrisorile, cât de drag și apropiat de sufletele noastre ne-a devenit iarăși poetul, care a intrat

demult în LEGENDA LUCEAFĂRULUI cu care se confundă!

Am recitat zilele acestea (a câta oară) cartea, care pe lângă tulburătoarele scrisori, tipărite după manuscrisele reproduse în volum, adaugă comentariile unor personalități ca: Ioana Pârvulescu, Dan C. Mihăilescu, Mircea Mihăieș, Zigu Ornea, ș. a. publicate la apariția volumului. Un scurt citat din Nicolae Manolescu: „Aceste scrisori sunt extraordinare ca document sufletești. Câteva dintre ele sunt impresionate până la lacrimi și sunt în același timp, literatură. (...) Unele dintre ele sunt superbe. Chiar și acelea mai dure, de ruptură”.

Și un fragment dintr-o scrisoare semnată Emin.

„București,
28 Decembrie 879

Dulcea și mândra mea amică,

(...) Sărbătorile, îngerul meu cel dulce care nu vrei să mă crezi, le-am petrecut bolnav între cei patru pereți ai miei. Numai într-o zi a venit Maiorescu la locuința mea din mahala și m-a luat la masă, căci deși invitat, n-am voit să mă duc nicăieri. Dacă însă este cineva în Iași care să zică că m-a văzut petrecând, acela minte.

N-am nici viață, nici mângâiere, nici petrecere fără de tine și cum că n-am, cum că nu pot avea, vei vedea-o poate mai curând de cum crezi. Ție-ți trebuie să mor eu ca tu să crezi deplin în iubirea mea. (...) Necutezând a-ți săruta mâinile, Veronica mea cea dulce, te rog, te rog să mă ierți și rămân robul tău pentru totdeauna.

Emin”

Și iată ce afirmă Mircea Eliade: „Eminescu. Deasupra tuturor gloriilor efemere și deșertăciunilor legate de patimile noastre omenești, un singur

punct rămâne fix, neclătinat de nici o catastrofă istorică: geniul. (...) orice s-ar întâmpla cu neamul românesc, oricâte dezastre și suferințe ne-au fost urzite de Dumnezeu, nici o armată din lume și nici o poliție, cât ar fi ea de diabolică, nu va putea șterge LUCEAFĂRUL lui Eminescu din mintea și din sufletul românilor: (...) Neamul românesc simte că și-a asigurat dreptul la «nemurire», mai ales prin creația lui Mihai Eminescu. Și cât timp va exista, undeva prin lume, un singur exemplar din poeziile lui Mihai Eminescu, identitatea neamului nostru este salvată.” (Uniunea Română, 1949, reluat în volumul „Împotriva deznădejdi”, București, 1992)

ELEGII

Claudia VOICULESCU

Rămân cuvintele în toamnă...

*Din ce în ce mai depărtate,
Rămân cuvintele în toamnă
Bătrâne de o veșnicie...*

*Mi-e dor de ele și-s chemate
Și ele tac și mă condamnă
Să mă întorc iar în pruncie,*

*De-acolo să le strig, cântate,
Să știu curat ce mai înseamnă
Când le zidesc în poezie...*

Toamnă

*Cad gutuile neîntrerupt
Parcă le cheamă o vrajă de dedesubt,
Cad grele, cu lumina verii strânsă în ele
– În pom luminau ca niște mari stele –
Cad grele în graiul lor tăcut...
Eu rememorez un trecut
Cu bunicul meu legendar
Iarna, în casa dată cu var
Ce gutui minunate-n pervaz !
Și povești spuse-n răgaz...
Cad gutuile în noape, tăcut
Și mă cuprinde-un dor neștiut...
Ce grele cad, ce grele,
Cu tot parfumul amintirii în ele !*

Margine, nemargine...

*Margine, nemargine,
Cine sunt, unde mă duc?
Iarbă sunt, foaie de nuc,
Numai gând al altui gând,
Tot în sine renăscând?
Cine tot mă băntuie?
Oare-Acel mă băntuie?
Mă-nlumină marginea
Sau nemarginea în stea?
Sau demultul dintr-un ieri,
Mă îndoaie sub poveri?
Eu de mine mă-nspăimânt,
Cad cu lacrima-n pământ,
Margine, nemargine...*

Am sporit, oare, dăruitul talant?

*Mai pot spera, când se arată zorii,
La drumul ce-l visam eu altădată?
Mă simt închisă ca-ntr-o cazemată
În care loc nu-și mai găsesc nici sporii*

*Nici umbra, ce-i lipită doar de mine
Când e soarele pe cer la azimut
Iar Dumnezeuul prea depărtat și mut
Se-nchide în tăcerile străine...*

*În jocul vieții rămas-am figurant
Când aș fi vrut să sap la o fântână
Să dau de cântul izvorului vibrant?*

*O aripă îmi crește-n loc de mână...
Oare am sporit dăruitul talant
Sau l-am pierdut, sărăcit, în țărână?*

Aș vrea...

*Aș vrea ca cineva să mă găsească
Și să cuprindă dorul depărtării
Cum pescărușii pe deasupra mării
Se regăsesc în ștergere cu norii...*

*Pe urmă, sub hlamida cea regească,
Amețitor în curgerea luminii
Să-mi găsească sufletul cu cei plecați
Înlănțuind îngemănările splendorii...*

*Și doar povara pierdutelor cuvinte
Albite de atâta veghe
s-acopere misterul nălucit
născând mereu nemărginirea...*

IOAN VIȘAN: UN ROMANCIER MATEMATIC-SISIFIC, ZIZIFIC - POVESTAȘ...

- Micro-comentariu la o trilogie romancieră -

Gandy Romulus R. GEORGESCU

Asemenea celei mărturisiri franz-kafkiene, scriitorul IOAN VIȘAN, când NU scrie, se simte nu cvasipierdut, ci total pierdut-pierdut... Așadar, consecvent-ritualic cu această stare-simțământ maladiv-rodnică, iată-l: față către față întru postura de autor al ultimei sale cărți, intitulată reiterativ și ușor calofilic: Noua mea capcană - regretul! (Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2016). Cu aceasta, autorul încheie o TRILOGIE ROMANESCĂ (precedentele fiindu-i: Cușca elastică - Editura Domino, Târgoviște, 1997, ediția princeps, deoarece e urmată de încă două ediții, revăzute, apărute la Editura Junimea, Iași, 2008 și, respectiv, la Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2011). Toate stau sub Pecetea eternizării unui Cuvânt înainte absolut profetic testamentar, acordat în manuscrisul-gotic de acel cel mai mare scriitor-sacru român: Cezar Ivănescu. La al doilea roman ioan-vișanian survenit: Capcane pentru ochi deschiși, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2001, i se adaugă aceleași prezentări cezaro-ivănesciene și cea a filologului cu deschidere universală - susținător al unor cursuri universitare la Sorbona: Petre-Gheorghe Bârlea. Toate aceste romane sunt de o reală excepție, profund originală stilistic prin formula epic-parabolică, dar, mai ales, distinctă net în peisajul prozei românești contemporane prin SONUL - sunetul narativ, prin ritmul, tonul timbrat și armoniic și tipicul scriiturii (ceremonios uneori, până la senzația de: Litanic!), prin pathosul

notației și o anume știință discursivă aparte. Căci există clar și un recurs la metodă în dirijarea-orchestrarea planurilor narației, relației dialog/monolog meditativ, fictiv-oniristic/real - cadru natural - obiectival (cu retorică - interogație de esență euristică!), lucid-angoasiv, austerul supranatural/silogisticul (adesea lirizat-poetic, extrădând astfel, demascând de fapt pe poetul deghizat în metafora unor varii întâmplări, unor pretexte epicale/arhetipale!)/rațional, toate pe o tehnică a frazării-comunicării liniare totuși, fără o topică contorsionată voit precum în Discursul la catedrală llosian, deși, pe alocuri, firave încercări mai pot fi percepute-detectate! Toată proza sa pare a se poziționa sub miza Mărturisirii obsesive, deși în intenționlitate autorul (se simte aceasta la lecturarea brută!) și-a dorit-o ca mesaj probabil, angajatoare-apelantă, manifest-incitatoare, plan-acțională, modelatoare de caractere, să revoluționeze mentalul arhaizant, cumva ca în preceptele mahatma-ghandiste - cum scriu așa rămâne, probabil! Dar: NU, nu - literar-atristic nu are ca efect-rezultantă asemenea luări de atitudine imediate, cum nici măcar depărtate.

Ar fi și păcat, căci autorul știe bine acest indubitabil adevăr: n-ar mai fi proză autentică, ci simplă gazetărie - goală, fără noimă, narativul său psihologic complex, dens și de adâncime în existențialul uman. Pur și simplu, autorul

romanelor-triumvirat IOAN VIȘAN crede, pe bună dreptate, că poartă în sine-i o LUME pe care o consideră aparte, specială și specioasă. Și, ca depozitar vizat și avizat, spune el, simte-resimte acut nevoia redării ei către semenii, căci cea mai Adevărată Măsură a Omului (vezi și jocul antologic din romanul generatoriu Cușca elastică dintre: EU - EL, cu o EA la mijloc) de Bine și de Rău pentru OM este: OMUL cu această LUME interioară, cu nevoia eliberării de Povara ei = Bolovanul și, inevitabil și imuabil apăsătoare-presantă (aceasta în faza de minereu - brut, obsesiv-nemărturisită!), desigur stresantă în planul mental ori psiho-fizic real, devine la prozatorul în speță (o cauză demnă de scriitor-de-profesie!), încetul cu încetul, pas cu pas, treaptă cu treaptă, gând cu gând...: simptomatică, adică un exercițiu vital atât în planul său trăiristic, cât și un exercițiu volitiv-vocațional în planul atitudinal-scriitoricesc. Ambele exerciții au un impact transcendent relativ lin la cetitorul-lector al romanelor ioan-

vișaniene, desigur întrucât specific prozei sale (direcționată prin logos dăruitor-generos!): Nu-i este peremptoriu să cumpere sufletul cetitorului ori să-l pervertească în sensul mefistofelic! → de-aici și trinomul-sintagmic avertizator din fiecare roman: I → „elastică”!... - II →... „cu ochi deschiși”! și III →... „regretul”!), ci, dimpotrivă, să și-l vândă-sacrifice pe al său înspre înDumnezeirea cetitorului atras de textul său (de-aici asumarea Răului întru sine ca demiurg-creator, exprimată explicit în trinomul-sintagmatic așezat înaintea celui de pândă-avertizatoare: I. → Cursa → II. Capcane pentru... și → III. Noua MEA Capcană...!). Redus, pe scurt-sintetizat. Răul la mine ca autor - POVESTAȘ... (Cursa - Capcane - Noua MEA Capcană), iar Binele-avertizator la Tine, bunule-cetitor (elastică - pentru ochi deschiși - ...regretul → aceasta din urmă ca un reper, un joc de referință, exemplu-terapeutic: de evitat pe scara vieții: în genere, socio-existențiale: în speță!). În acest joc stilistic dual, eu nu știu pe care și-l iubește, admiră sau prețuiește mai mult sau mai puțin naratorul-POVESTAȘ. Nici măcar pe care le consideră cele mai reușite în demersul său scriitoricesc, adică valorificate pe deplin în planul interfeței stilistice, ideatice vizionar-conceptuale sau al mesagistice post-moderne. Aidoma și în ceea ce îl privește și pe receptor, fie el lector inițiat sau fie simplu cetitor. Pe fond este o problemă dependentă de puterea de intuiție a fiecăruia, de capacitatea și experiența lecturării marilor romane ale literaturii naționale și universale. Mai ales că nu este vorba de celebrele „exerciții admirative” emil-cioraniene, deși legături de cauzalitate, formă, structură și tip de abordare se pot emite oricând și oricum, dar ar rămâne total neproductive, pur speculative, dată fiind evidența conținutului diferit al materialelor textuale.

Ce rămâne - sau ce ne rămâne - totuși de la autorul nostru ieșit acum dintr-o „Cușcă” fie ea și „elastică” (pe care și-a întins-o singur sau în care l-au atras alți semeni din labirintul vieții cu intra-muros și extra-muros!)?! Ce rămân: «personajul feminin și personajul masculin (prezentăți sub forma unei duble introspecții!) ce realizează împreună EXECUTAREA unei partituri erotice menită eșecului (aprioric eșec?)! într-o „Cușcă elastică”... ori: discursul despre neîmplinirea în dragoste, despre dialogul erotic (precum de la Discursurile Platoniene la dragostea Platonică?)! dintr-o lume care nu crede în dragoste... O lume în care personajele trebuie să fie conștiente de condiția lor infraUmană, de cobai supuși unui experiment neFast... „Mai mult decât Cartea vrea să o spună, TEMA ei centrală pare a fi imposibilitatea comunicării autentice într-un Univers Concentraționar (Cușca cvasi-holocaustică?)!, trăind sub semnul precarității” - cum magistral, sublim-genial, observă Sacrul Poet criticist CEZAR IVĂNESCU în aceste fragmente reproduse din Cuvântul său înainte-Mergător Cărții genezistice ioan-vișaniene.

Rămâne oare relatarea finală (din EL/7, pagina 132!) de-o morală Ecleziasitică (căci nu se cuvântă acolo cum că „și mai rea decât moartea poate fi pre Pământ: FEMEIA”?)! redată de autorul-Povestaș ca pe o autosentință capitală?! Cităm: „... Ce POVESTE!... o femeie singură... ca o mare pustie, neliniștită... Iar EU: o luntre spartă, rătăcind printre valuri... //... Și... Asta a fost...” Sau din Sfârșitul-Sfârșit, prescris în ultimul EU (EU 7, pagina 133!) ce ne dzice astfel:

„Dâmbul de lumină s-a prăbușit sub unda împleticită a unui val. Stropi grei.

... Pe ea scria un nume. MI-ERICĂ SĂ-L CITESC...”

Iată ce rămâne: exact ce rămâne

și în Cântecul Acela cu mesaj ritualic-simbolic-Christic: - Un’ te duci TU, MIELULE?!/- La tăiere, DOMNULE!/- Ce RĂMÂNE, DOMNULE?!/- Acest CÂNTIC, DOMNULE!” - Omule: ioan vișan.

Dar din a doua sa carte (?!), „Capcane pentru ochi deschiși” - amplă prin conținut, descrieri-portrete de personaje, stări, situații conflictuale-intrigistice mai mult politice de-acum decât erotice, cu tentă documentar-monografică... și în carele, totuși, persistă gânduri-întrebări sfâșietoare, filosoficate-truistic ce țin parcă de un alt „EU” (un „alter-EGO” fără de precedentul prea multul „El și o EA!”) -, precum iată în reproducerea fragmentară (paginile 247-248, CAPITOLUL XXI): „!, fiindcă lumea s-a umplut... ↔ Asta e cea de pe ultima lună...” și de pe paginile cu finalul-final (paginile 249-250, idem Capitol!), iată (rugăm a se lectura cu atenția mărită!): „de pe vremea când ↔ ... fulgi de zăpadă... 1 octombrie 2000!”

Vedeți: în acest roman-roman, POVESTAȘUL nostru devine SOBRU POVESTITOR-narator, schimbă foaia stilistică din „Cușca-elastică”, limbajul alunecă într-unul incisiv, persuasiv-strigător-revoltător, dar niciunde licențios (nici măcar cât la Șoricelul ce a gustat din boaba de strugure și ambătat-de-ambient a întregat descătușat-de-liberant: „Und’ e Pisica?! Că vreau s-o F...”!)! Nici măcar pe-atâta. Dar, în schimb, își bazează tehnica scriiturii acestui roman-roman (de un sfert de mie de pagini!) pe sublimative poeme-puzzle de sorginte - parcă?! - post-post modernistă, precum se vede cu ochiul-geană libere din fragmentele citate (CAPITOLUL XXI, paginile 247-250!). Arar, prin câteva capitole se re-suscitează tehnica scriiturii liniare din Cușca elastică, motivată mai ales de redarea unor întâmplări „firești-banale”, tern-cotidiene și cu iz de bloc-notes agendic, documentar-monografist, reminisciv-manieriste.

Înaintând cu: Romanul al treilea, „Noua mea capcană - regretul!”, lucrurile se complică pe toate planurile. Astfel: în tehnica scriiturii apare cea a Colajului eseistic paralel și paradinamic, limbajul devine unul mai frust, frazarea e una cu topică adesea inversată-alambicată metodic, valorile stilistice: varii și se întrepătrund des; iar Discursul-Temă ia în calcul, în mai tot materialul prozatoric, preexistent și percutoriu, pieptis pe alocuri: Moartea, văzută ca implacabila încetare a spiritului și corpului (vasul în carele ne este depozitat sufletul - prin Domnul!) uman.

Iar Personajul-personajele, FEMEIA-femeile, deși devine-devin mult mai prezentă-prezente fizico-erotică/erotice în acest ultim roman, cu precădere! - și, în acest sens argumentativ: voi reproduce ad-literam (literal!) din SCENA LITORALĂ (condusă mai degrabă, mai aproape-voit sau non-voit de Autor! - cu mijloacele scenaristice, regizoral-filmografice vs. celor literar-artistico-scriitoricești! - publicată în Ziarul „Dâmbovița”, nr. 6860/13.11.2015, pag. 10!), ce începe cu „Mi-amintesc doar că eram pe o plajă la țarmurile mării...” și cumva încheiată cu „... apoi am tot căutat pe plajă chipul FEMEII care mi-a indus închipuirile submersibile...”. Iat-o aici fiind referențială EA - FEMEIA ce capătă, în sfârșit, o Nomina: GEORGIA STROESCU! - dar și, conform asertațiilor autorale, „această Femeie avea la bază doar Un Vis mereu amânat”, „... nu știu bine dacă ceea ce văd Dumnezeu știe ce-o să mai fie!” - ehei, deși-deși „trup de odaliscă” sau chiar „nud ce face balet acvatic”, - totuși-totuși parcă provine, rămâne și este „rezultată dintr-o Ecuatie a Minții mele...” - așadar (și: AȘADAR avem din partea autorului!), așadar, după cum asertam: deși-deși devine prezentă până la/până și la carnal-senzual, în portretizarea EI, scriitorul rămâne un

auster-parcimonios (căci de-avaric cum e: parcă i-ar da și nu i-ar da un contur teluric clar-net!), proiectând-o cititorului în note vagi, abstractizatoare, în esența configurării EI dominând „tușele” ireale vs. celor reale, ființarea EI - în economia romanească! - este una trecător-episodică (chiar trimite la tipologia: telenovelistică!), „descrisă” în schițări-crochiuri de-a dreptul voite sau nu: ascutit-picassoistice, fictive „tușe” grafice-grafitice prelucrate când liniar-cubistice, când realist-plate...

Oricum, în orice forme - din cele sesizate, evident! - ar fi „creionată” FEMEIA SA (ioan-vișaniană!), este una UNA de Sorginte cvasi-MENTALĂ. Și permanent - „veșnic” (și aceasta-i specifică tuturor femininelor din romanele sale!) purtătoarea Unei-unor suferințe, unor vulnerabile tainice (toate ascund - rar unele îl și mai mărturisesc fățiș! - cât un ce Călcâi de Achile!) absconse, magic-enigmatice sau fie clar clinice-diagnosticate - totuși, așa cum sunt prezentate, este ceea ce le conferă (și în textul derulant, cât și în subtextul dedublant!) un aer, o karmă-aură, un „halou” de mister - de joc bizar al destinului, acesta fiind vizibil dorit de autor și, în parte, reușit în intenția-i vădită.

Cu toate acestea, FEMEIA SA, în caracteristicile realizării EI scriitoricești, rămâne Una de extracție mentală, de confesiune fictiv-lucidă, ca o ispășire-mărturisire a nefercirii celui ce a creat-o. Nu știu dacă și aceasta face parte din JOCUL SCRITURII - creației sale, dar, empatic, mi-este evidentă o anume bravare aparent sistemică: anume, aș zice: Singurătate „măreață” (hristico-jertfelnică de schimnic?! - parcă: nu!) prin carele scriitorul, în planul său trăiristic: se autosituează, de fiecare dată, paradoxal?! în opoziție (fie și ideatică!) tocmai cu forma/realitatea de Femeie-parteneră, Femeia-cuplu, Femeia-erotică... Femeia căreia el

însuși i-a dat viață prin propriul scris-înscris. Realitate sau vechi „truc” scriitoricesc?!

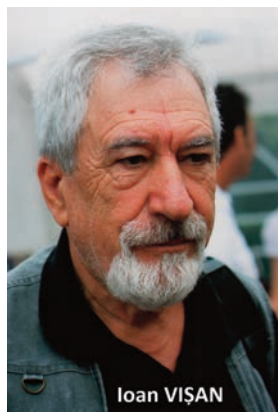
Certă este: căutarea. Caută (și descrie convingător această-aceste căutare-căutări!), dar, tot atât de cert: pur și simplu nu trăiește fericirea întâlnirii (Fatalitate?! Sau e de vină o societate sau alta: comunistă/capitalistă?!) nici măcar cu acea Femeie-Suflet-Pereche definită azi, în zilele noastre, mai mult zodiacal-banală, luată de niciunde, nicicum. De aceea, poate, se mulțumește doar cu jocuri-ludisme (autocrete, ale unui dat relevant?! - dureroase sau terapeutice?! Și, tot de aceea, dar cert de astă-dată: toate romanele Vișaniene devin treptat-treptat: O Metaforă, aparent simplă (ca atare sau în sine?!), dar NU a eticii-caracterologice (precum la un Mircea Horia Simionescu, spre un singur exemplu: care l-a citit pe autor în primul său roman: Cușca elastică!), ci mai degrabă Una a Gesticii Umane cu Tema ei creatoare -, Singura, pare-se, capailă să-i aline-vindece „rana” provocată de conflictul dintre: Căutarea instictuală și ne-Descoperirea Fericirii Spiritului său (Nu-i deloc, EI - IOAN VIȘAN! - un Fericit ca Apostolul Toma carele îl „Atinge” pe Dumnezeu-Fiul și pe când Acesta devenise numai Spirit-Divinitate!).

Îi rămâne totuși ceva de soiul: enorm-împăciuitor, prudent-consolator, o resemnare (dar și ca simpla re-însemnare nominală: Ioan Vișan!) bravă cu sine, anume: prin formula scrisului său dobândește (fie și numai pentru clipa-Eminesciană: clipa cea repede! Și tot e ceva, dacă nu cumva e: TOTUL, tot ce-și dorește, adică!), dobândește ce?! Un Ce anume: Un strop de Serenitate. Ceea ce pentru o Ființă Umană, viețuindă în genere sub Povara tuturor limitelor sale inerente: nu-i deloc de colea, ci dimpotrivă: pentru un artist (Ioan Vișan!) este totul fiind: FORMA RENAȘTERII cerșite

permanent fie ea binevenită și în chip perfect-iluzoriu precum la EMINESCU în „Oda” în metrica-i antică: „Nu credeam să învăț a muri vreodată; / (...) Vino iar în sân, nepăsare tristă; / Ca să pot muri liniștit, pe mine / MIE REDĂ-MĂ!”. Căci până la urmă nu-i FEMEIA SA (a d-lui scriitor IOAN VIȘAN - din toate cele trei romane ale sale!) una cvasi-Similară cu FEMEIA LUI EMINESCU din celebra-i, geniala-i postumă: „Femeia?... măr de ceartă”, adică ACEA FEMEIA din toată fibra și esența celor 88 de versuri în silabica 14/14, bașca titlul reprodus din varianta Opera Poetică, Antume - Postume - Traduceri (Editura Polirom, Iași, 1999, 2000, 2006, ediția a II-a revăzută, îngrijită de Dumitru Irimia!)?! Pentru cine citește cu Atenția Mărită (orice Fată/bine se mărită / Dar cu-Atenția-ntr-o-doară / Orice băiet prost sensoară!) ambele scrieri: NU, nu poate fi „altfelu”, căci după Biblie cu Vechiul Testament („inspirat” major din Epopeea Sumeriană a lui Ghilgameș în: GENESIS ECLESIAST și toate cele din EL!) și Noul Testament (cu Toate Cele, inclusiv Apocalipsa și eliminatele Apocrife!). EMINESCU a REÎNTEMIAT-STATUAT Universal FEMEIA precum un Sisif-Zizific a-Femeiat.

Cât privește personajul-central, BĂRBAT: acesta este evident (și poartă ca atare Marca, individualizarea lexico-semantică!) în Trilogia Sa (Atenție-avertisment: AȘA o văd eu pe această scriere în trei titluri ioan-vișaniene. EU, autorul acestui micro-studiu poetical-criticist-amical, fie și în pofida tuturor celor care au mai scris sau a tuturor celor ce vor mai scrie despre acele 3-trei - romane semnate: IOAN VIȘAN!), „un EU” - narativ-exteriorizat, un pretext al sinelui! Sau, ușor detectabil, cel puțin cu pretenții și intenții care premere toate per acest sens! - „un EU” (fie și un

Alter-Ego, dar, iarăși atenție, NU pe toată desfășurarea scriiturii sale, deoarece pe o semnificativă întindere EL = „EU”-ul acesta devine și unul propriu, frust-realist!) carele, din punctul de vedere al manifestării și al atitudinii scriitoricești este caracterizat prin atributele-calificative îndubitabile de: omniprezent-ubicuicabil chiar, dominant autoral... dar etalat (uneori în manieră ostentativ-reliefală! tot pe un ton de natură confesionistă, ontologică-obsesivă).

Chiar și când apar ceilalți Bărbați (pot fi lesne taxați ca totuși: așa-ziși!), personaje concepute-relatate, implicate și clar distincție de EUL-narativ (apariții cam rara avis!) - nota bene: și acești „bărbați” sunt aduși-induși tot dintr-o proiecție presantă-apăsătoare, persuasivă a EULUI - narativ, autoral. Și culmea unei simetrii-asemănări și Ei (Bărbații - EU!) deplâng aidoma (Femininelor!) litanic: o anume Soartă-Destin cu OGLINDA VIEȚII aburindă până la a deveni mată ori spartă până la a deveni o mână de cioburi anoste, dar - și totuși argintânde! - însă, vai: inutil și de și din nimic, deși nu sunt deloc descriși ca „lîjnii celaveka” (oameni de nimic!), oameni fără însușiri musilene („arși” de Hitler!) sau niște paria-excluși din castele budhiste, ci mai abitir ne sunt „filmați-pozăți” în postura de victime ale sistemelor social-politice opresive-represive, stigmatizați de uniformizarea animalică-orweliană! - atmosfera „mișcărilor amintind cumva de

notațiile tolstoiene, gib-mihăesciene (din Dona Alba - YAPSILANTI, Rusoica...), dostoevskiene - celinieniene: pe-alocuri și doar pe-o rază de GANDIRE, p-un bob-zăbavă.

Că Motivul-temă obsesivă a „simbolisticii” cu OGLINDA ia forme ușor-paroxistice, mă justifică întru aceasta descrierea la Propriu-„figurat” în Scena Litorală (mai sus amintită!) din care reproduc un fragment-argumentativ, demonstrativ. Iată-l: „... apoi ne-am văzut amândoi într-o Oglindă, nu-mi explic... chiar tu mă chemai spre Oglinda aia, până-n pânzele albe aș fi alergat într-acolo, iar fuga mea spre tine era bine chibzuită... era acolo un loc în care visam să te chem. Să facem dragoste... era goală pușcă... pe stabilopod, Eu o sărut pentru idee și dau s-o îmbrățisez spre a o pătrunde între coapsele-i întredeschise ca o floare la ivirea Soarelui, dar îmi pierd echilibrul și cad cu Ea în apă... tresar...”.

Ehei, unui cetitor avizat (cum mă și cred Eu: Gandy Romulus Georgescu?) i se naște fulgerător întrebarea: Care-i motivul acestui „tresar” din final de fragment?! E cuva același din LACUSTRA bacoviană?! Și-i venit pe unda Apelor Litorale din fragment sau pe unda Luminii din cele OGLINZI tot invocate în textul citat?! Și-s Oglinzi de Fata Morgana sau sunt Oglinzi de adevăratelea?! Ce „POD de la MAL” a uitat de-atât îngrijorat POVESTAȘUL NOSTRU (alias Ioan Vișan, desigur!) în NOUA MEA (a Lui și numai a Lui, implacabil, căci nu i-o poate lua nimeni din Cuget și Simțiri, nu?!). CAPCANĂ-REGRETUL! - să-l tragă?! Sau, mai limpede, pe ce POD a uitat Ziziful Nostru să-l tragă precum George Bacovia în capodopera sa?! Și, mai ales: de ce trag clopotele, DOM’ VIȘAN?! Și de ce ele în tot și în toate trezindu-i („tresărindu-i”?!). doară: REGRETUL?!

(Continuare în numărul viitor)

AGRAMATUL INCOLOR E BUN DOAR DE SRIITOR!

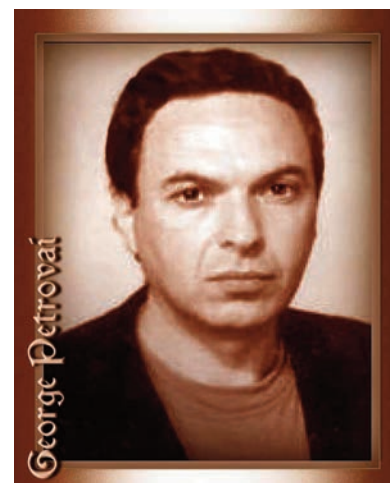
George PETROVAI

În celălalt regim se făcea (bineînțeles, cu fereală) mult tam-tam și haz pe seama cuplului Ceaușescu, amândoi cu o pregătire intelectuală mai mult decât precară, dar ahtiați până în vecinătatea penibilului după diplome nemeritate și titluri științifice, ce se potriveau ca nuca-n perete cu imensul lor gol spiritual, pe care – de cum deschideau gura – nici vorbă să-l poată ascunde după neputincioasa forță a funcțiilor și după jalnica strălucire a zorzoanelor. Ba dimpotrivă și parcă de-al dracului, cu cât se dădeau mai mult de ceasul morții ca să pară altceva decât ceea ce erau în realitate la capitolul cultural-intelectual, cu atât mai zdravăn ieșea în evidență, taman atunci când le era lumea mai dragă, fondul ignoranței lor, intens cosmetizat de profesioniști în laboratoarele puterii.

Da, căci lesne poate fi creată și indusă într-o mulțime (gloată, masă, popor) magia puterii discreționare (Stalin, satrapul care a ordonat torturarea și uciderea a milioane de oameni nevinovați, n-a fost perceput ca un semizeu de grosul victimelor sale?!) prin morgă, ținută la patru ace, gărzi de corp și coloane de mașini oficiale, adică toată recuzita trebuincioasă pentru ca găunoșenia să poată fi convertită în impresionant...

Dar iată că ceea ce în regimul bolșevic părea a fi pe meleagurile noastre doar un accident istoric de

sorginte muscăleasco-orientală (tirania și întreaga ei recuzită sfidătoare dintr-acolo au fost aduse la nordul Dunării de vânturile pustiei), pentru descurcările postdecembriști a devenit o constantă, ceva deja obișnuit până la banalizare în largul evantai al trebușoarelor deopotrivă certate cu legea și bunul simț: tot acuși-acuși tunuri de milioane (jumătate dintre aleși sunt penali cu acte în regulă încă din campania electorală, ceilalți se grăbesc să-i ajungă din urmă) și milioane de români ce tot mai greu trăiesc de azi pe mâine; lupii (a se citi hoții, trădătorii și plagiatorii) puși paznici la oi, adică numiți în posturi decizionale, unde dispun cum vor mușchii lor de banul public, în timp ce cetățenii truditori și corecți (pe lângă aceștia, în România tuturor posibilităților nelegiuite mai fac umbră pământului încă vreo câteva milioane de consumatori – marea masă a trăitorilor ce nu vor să știe de obligații, ci numai de drepturi), în timp ce cetățenii corecți, vasăzică, suportă cu stoicism cel mai diversificat și împovăraător sistem de taxe și impozite din această parte a lumii; subanalfabeți cu cefe de tauri, convinși că banii, indiferent de culoarea lor, rezolvă orice (firește, în acest „orice” nefiind loc pentru esențialele flecuștețe de felul omeniei, onoarei, dragostei curate sau respectului) și atâția tineri dispuși să facă orice pentru a putea deveni cineva cu ifose și fără pic de demnitate etc., etc.

Într-un atare marasm pe toate planurile (de la societate și până la familie, de la credință și până la salut), consecința logică a făcăturii iliesciene cu democrația originală și a luminiței ce stă să se stingă la capătul tunelului multidecenal, ce să ne mai mire că atâția aflători în treabă printre oamenii de treabă ai acestei țări, agramați cu patalamale rostuite și ușori ca fulgii în ceea ce privește cultura, nu doar că se pun pe scris (vezi liota „scribilor” aflați după gratii) după cum bate vântul inspirației de-o clipă, dar chiar ajung să se creadă înzestrați!

Atâta de înzestrați, încât se fac luntre și punte ca să apară în mari reviste (asta le mărește cota de importanță în propriii lor ochi loviți de miopie), deși ei pun cu regularitate punct după titlu și deși producțiile lor, cu un minuscul chichirez conceptual-artistic, sunt părți referențiale dintr-un interminabil coșmar...

POEZIILE DOMNICĂII VĂRZARU

Elena BUICĂ

O cunosc de mai mulți ani pe autoarea acestor versuri, dar niciodată nu poți să cunoști pe cineva așa cum îl poți cunoaște din propriile sale creații. De formație inginer, cu evidentă aplecare spre latura practică a vieții, evoluând de-a lungul anilor conform firii sale dinamice, despre Domnica Vărzaru multe pot să spun, dar n-am putut întrezări în ea și clocotul poetic. Dar ea, parcă intuind, a pregătit o replică: „Dacă nu m-ați cunoscut/ Nu-i pentru că am fost departe/ În mari adâncuri, sfere-nalte./ E pentru că n-ați cercetat/ Trăirea gândului, din care/ Au răsărit și munți și mare.// Și dacă nu m-ați cunoscut/ Când din cuvântul cu licoare/ Din fructe dulci sau fructe-amare/ Pluteau miresme ca-n priviri/ Ce-nconjurau dumnezeiri/ Nu-i vina mea. E-a celor care/ N-au vrut din câmpul vieții mele/ Să ia buchet de floricele” (NU-I VINA MEA).

Foarte sugestivă este și poezia „EU VĂD”. Este concepută tot ca un răspuns alcătuit cu înțelepciune pentru cei care o îndeamnă să renunțe la poezie, sunt și din acestia, nu-i așa!? care se scaldă în apa negării și a demolării: „Eu văd un Creator în orișicare EU/ Ce-și poartă-n cale crucea ce-n gând a construit./ Că-n fiecare este un strop de Dumnezeu/ Ce naște forță mare de om nebiruit.// Și dacă unii caută să-ngenuncheze des/ Speranța ta hrănită cu dragoste și dor/ Să știi că întotdeauna mai ai încă de-ales/ O renunțare oarbă și-un crez biruitor”.

Poeziile sale au ieșit la lumină din prea plinul trăirilor de-a lungul anilor și poate și din dorința de a lăsa pentru posteritate picături de amintiri, dar nu le-a făcut cunoscute decât târziu. Acum s-a hotărât să publice cel de-al doilea volum, după ce primul intitulat “Ora năucă” a fost bine primit de cititori. Ce e important și ce ne interesează acum, este modul său de a simți și de a se „dezvălui” prin mijlocirea versurilor sale. Sunt poezii născute din urzeala viselor, din orizonturile așteptării împlinirilor.

Născută, crescută și multi ani trăind în zonele de frumuseți ale localității Pietroșița, a făcut ca din poeziile sale să se reverse un miros de fân proaspăt cosit, de flori de măr, de adieri proaspete, să simți stropii izvorului prăvălindu-se din munte. Poeziile sale au lumina limpede a cerului, au ecoul care se întoarce în noi, au sunetul murmurând în fântână, mirosul brazilor și ecoul cântecului păsărelelor. Ele se citesc cu plăcere de la prima aruncătură a privirii, fiindcă în ele există un suflet transpus în cuvinte, frumuseți domestice, într-o tonalitate calmă, caldă, uneori și cu accente patetice, sau dureroase, căci viața ne aduce în cale de toate, fără să facă excepție pentru nimeni.

Tematica largă a poeziilor are un complex întreg de sentimente. Întâlnim, fie câte o lacrimă neplănsă, fie un fior adus de neliniște, un zâmbet stins, ori tulburarea în fața trecerii în

eternitate, dar cele mai frumoase poezii sunt cele care răspândesc o binecuvântată și tămăduitoare liniște, sau acelea în care sună ca o “Odă a Bucuriei” în surdină, specifică firilor pozitive și stăpânite de setea de frumos.

În tot ce spune, Domnica Vărzaru nu își deversează frustrările în stradă. Ea întoarce spatele poeziilor încărcate de false valori, cu pretenție de modernitate, scrise în stil alambicat ori folosind obscenitatea.

Poeziile ei au în ele mugurii luminii, ai vieții vibrând de emoție și de frumos, sunt poezii în care autoarea trăiește într-o osmoză spirituală cu natura înconjurătoare. Adesea, spiritualizarea naturii făcută într-o manieră impresionantă, formează un tablou mirific: „La ceas de vecernii se sting trandafirii./ Petalele curg vânturate./ Mă bucur de crezul a noi zămisliți/ Din apele tulburi de multe păcate.// La ceas de vecernii un dangăt dulceag/ Mă cheamă s-aprind lumânări pentru vise/ Se strâng ne-impliniri și trec peste prag/ În casa luminii cu geamuri deschise.// La ceas de vecernii cuvântul șoptit/ Se-ntoarce-n carcat de miresme alpine./ În casă sunt îngeri și sfinții-au sosit,/ E noapte, e cald și e bine”. (LA CEAS DE VECERNII)

Viața sa, una dintre cele mai împlinite, devine un inepuizabil izvor de bucurie, proiectând în lumină sensul superior al existenței, într-un lirism tonifiant, chiar dacă vreun “plâns-adânc” își face și el loc uneori: „În petale picurânde/ Am

pus viață deseori/ Și oricând de orișunde/ Am strâns coarde de viori/ Am făcut arcuș din suflet/ Am cântat până în zori/ Plânsu-adânc și largul zâmbet./ Mari speranțe cu fiori./ Înălțat-am câteodată/ Capul prin văzduhuri rare./ Am sperat să iau de-acolo/ Boabe de mărgăritare./ Și în noapte peste gândul/ Ce m-apasă, să le cern/ Să trimit grăbit suspinul/ Nesfârșitului etern.../ Când privirea mi se-ntinse/ În adâncuri și pe culmi/ Am văzut făclii aprinse/ Ce separă două lumi". (AM VĂZUT FĂCLII APRINSE)

Adesea, poeziile sale sunt țesăturile unei confesiuni: „Acasă au crescut cuvinte-n rânduri/ Ce-au mers cu mine în necunoscut./ Acasă e ființa mea, în luturi/ Și în frunzișul, toamnei, ce-a căzut". (ACASĂ)

Iată o destăinuire sinceră prin care poeta Domnica Vârzaru ne invită în universul său lăuntric, reliefând coordonatele care-l definesc. Și pentru că poezia i-a cucerit pe deplin simțurile, în ea vibrează sentimente puternice, sculptate în tablouri simbolice: „Eu nu scriu cu creionul./ Ci cu fugarul suflet/ Ce într-o zi de toamnă/ În mine s-a născut./ Eu nu scriu pe hârtie/ Ci scriu pe lumea vie./ Ce este cum s-a vrut./ Eu nu rostesc cuvinte./ Eu doar silabisesc/ Noian de sentimente/ Ce s-au oprit și cresc/ În mine, mai departe./ Și uneori în noapte/ Le-mbrac în ritm și rime./ Când muza cea cuminte/ Mai bate-n geam la mine." (EU NU SCRIB CU CREIONUL)

Ca într-o mărturisire de credință, vedem că dragostea pentru poezie dă suflu condeiului care desenează în intimitatea existenței diurne farmecul inefabil al trăirilor profunde: „Am pus în cuvinte și-n multe culori// IUBIREA-mbrăcată în rochie pură/ Și-adânci rădăcini din ceea ce sunt/ Stau bine înfipite în cer și-n pământ./ Când crengile vieții se-nvârt ca o dură./ Am pus în cuvinte și-n mii de culori/

DUREREA din lacrimi fără măsură./ Tulpină-mi în zbuciumul vieții curgând/ Rezistă prin anii ce-n grabă-și dau rând./ Când crengile vieții se-nvârt ca o dură./ Am pus în cuvinte și-n mii de culori/ NĂDEJDEA din ceruri aflată-n Scriptură./ Azi, frunze-arămii din ceea ce sunt/ Compun simfonii cu al toamnei cuvânt./ Când crengile vieții se-nvârt ca o dură./ Am pus în cuvinte și-n multe culori/ Chiar URA-nvelită-n poeme de zgură./ Din vârfuri de ramuri se scutură flori/ Și-mi picură-n suflet parfum și candori./ Când crengile vieții se-nvârt ca o dură". (AM PUS ÎN CUVINTE CE-AM PUS ȘI-N CULORI)...

În inginera-poetă, Domnica Vârzaru, își dau mana în bună înțelegere două aspect care par

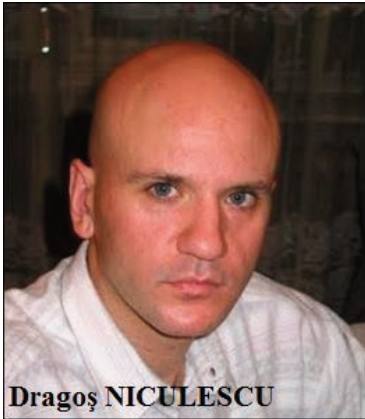
opuse: ancorarea în realitate și trăirea în emoție și frumos. Poezia sa, deși este învăluită într-o înfiorare mergând în profunzime, atingând sensul intim al vieții, totuși, în general vorbind, este o poezie care dezvăluie o fire echilibrată. Deși este o persoană puternică, dinamică, neobosită, este în același timp sensibilă și în lumea poeziei se mișcă cu ușurință. Pentru ea poezia înseamnă eufonie, ritm, muzicalitate, folosind cel mai adesea versul clasic, dar rămâne ancorată în realitate.

Dimensiunea patriotică pulsează și ea în versurile sale. Privind cu luciditate și cernând cu discernământ faptele, în același timp, se simte o stare de exasperare, de revoltă, durere, suspin pentru nedreptățile sociale, pentru situația devastatoare în care se află uneori neamul nostru românesc: „Privesc la ține, Țară! Năframa ți-e cernită./ Poporul printre lacrimi te vede vestejită./ Pierdut-ai comori mândre ascunse-n măruntaie./ Trecutul te-a-nălțat, prezentul te îndoaie.../ Privesc la ține, Țară, și ți-ai lua năframa./ Cu multă prisosință plătit-ai vieții vama./ Aș vrea ca viitorul să-ți pună flori în păr/ Ce poartă în petale iubire și-adevăr". (PRIVESC LA ȚINE, ȚARĂ!)

Un loc important îl au poeziile închinatelor celor dragi din familie, dar și unor personalități. Împreună cu soțul formează imaginea unui rotund, a unei împliniri ideatice și, nu de puține ori, trimiterile la cele sfinte dau măsura din plin a spiritualității autoarei.

Poeziile Domnicăi Vârzaru vor dăinui în timp prin mesajele care reușesc să atingă inimile noastre, prin frumusețe, finețe și seninătate, fiindcă sunt limpezi, curate, fiindcă fac inima să vibreze și sufletul să se încălzească. Lejeritatea conexiunii ideilor, ușurința de a surprinde instantanee, sunt motive în plus de a aprecia arta poeziilor sale. De admirat libertatea cugetului, evaziunea lirică, zborul spre vis, de care avem atâta nevoie pentru a putea trăi.

Dragoș NICULESCU

POEME

Dragoș NICULESCU

*Se-aude iar trenul. Încet, fantomatic.
Un şuier... Apusul a fost mângâiat.
Te-aștept în coliba din mediul acvatic,
Te-aștept lângă Dunăre, la Calafat.*

Foc în exil

*Te-aștept în colibă, e balta aproape,
Pădurea, aici, este verde mereu
Și caii sălbatici adorm lângă ape
Și ploaia miroase a lacrimi de zeu.*

*Te-aștept, fără noimă, când trenul mai țipă,
Când lemnul pocnește a semn dureros,
Te-aștept în tăcere, te-aștept în risipă,
Te-aștept fără spaimă și fără folos.*

*Aprind câte-un foc, să îl vezi de departe,
Prin papuri și sălcii, – luminează în drum,
Și-o barcă din trestii anin, să te poarte
Ea singură-n locul cu flăcări și fum.*

*Ți-e viața uscată, o simt dintre valuri,
Și nici n-ai copacul să-l îmbrățișezi,
Întinzi și în somn câte-o mână spre maluri,
Să ieși din vârtejuri și să te salvezi.*

*Dar nu e scăpare, orașul e-o groapă,
Și-n jurul lui, viața □ un câmp pustit,
Pe care o barză, târându-se șchioapă,
Își simte pământul, sub ea, pregătit.*

*Încearcă măcar să te-abăți pân-la mine,
Prăji-vom un pește la jar, vom bea vin,
Și-n tainele nopții spăla-vom rugine,
Cu ochii spre lună șopti-vom „Amin!”.*

*Te-aștept unde doarme adânc veșnicia,
În mijloc de smârcuri și plauri, și stuf,
În locul în care se-ntoarce pruncia
Din mersul ei silnic, cu glod și zăduf.*

Înger fără statuie

*Port cicatrici pe suflet, dar am cămașa-nchisă,
istoria mi-e fixată de sfinxul din Bucegi,
spre ceruri telefoane mai dau cu câte-o fisă
și mai curtez șagălnic fecioarele de regi.*

*Nu am mai fost la mare de la o vreme-ncoace,
s-au ramolît, se pare, stabilopozii vechi,
mă răcoresc în crame de mănăstări posace,
unde te ia răcoarea și vinul de urechi.*

*Sunt ultimul romantic, rămas cu o ștafetă,
o să mă plimb cu facla pe fundul vreunui lac,
cioplesc, în continuare, la camera secretă
și transfuzez speranțe cu sânge geto-dac.*

*Tu ce mai faci, iubito? Să știi, mi-e dor de tine,
sunt mai bătrân, desigur, dar încă mă mai țin,
mai pun fața de masă și-o sticlă pe ruine
și-așa, fumând, spre-o cioară, paharul ți-l închin.*

*Se rechiziționează statuia mea de înger...
Dormi-voi prin avuzuri, ca cel ce-am decăzut,
însă rămân cu dreptul pe frunze să mai sânger
și să-i urez de bine cui mârșav m-a vândut.*

*Ehe, sunt alte timpuri... e-un ceas al demolării,
mansardele sunt pline de-ocheanele cu glonț,
eu mă sfințesc metodic cu scrâșnetul răbdării
și mă răzbun pe soartă legând-o strâns de clonț.*

*Cunosc deci anotimpul după golanii zilei,
sărbătoresc căderea drept început mai bun,
când mi se face foame păzesc Cutia Milei,
când scârțâie credința alunec pe săpun.*

MIGDALE DULCI-AMARE: „GÂNDIREA OVARIANĂ”

(PAMFLET)

Florica BUD

Cu mulți ani în urmă am făcut parte din colectivul care a pus bazele revistei băimărene „Nord Literar”. Dintre cei cu care ne întâlneam pentru asta, fie la mine fie prin alte locații, au plecat dintre noi poetul și ziaristul V. R. Ghenceanu, criticul și minunatul coleg Ion M. Mihai și, recent, criticul și ziaristul Augustin Cozmuță. Dintre membrii fondatori, au mai rămas criticul Săluc Horvat și cu mine. Ca să putem edita revista, am pus bazele unei asociații care să reunească scriitorii maramureșeni. Normal, fac parte și dintre membrii fondatori ai Asociației Scriitorilor “Baia Mare”, în care, Augustin Cozmuță și subsemnata am fost aleși vicepreședinți, președinte fiind Săluc Horvat.

Ne bucurăm pentru tine, dar fii mai concisă, veți sări asupra mea, o biată prezență feminină fără de apărare, voi, Pluricelulari Ghiocciandri Zambiliciuși Clopotăței. Dar, vai vouă, va trebui să mă suportați, nu degeaba suntem în raza de acțiune a minunatelor sărbători care celebrează feminitatea, adică ne aflăm în luna stării roz. Și chiar dacă nu ne-am găsi sub jurisdicția Sărbătorilor Senzualității Feminicoase, nici atunci nu ați avea dreptul a vă repezi asupra mea, cea... care tocmai am fost invitată la un seminar de exorcizare a ridurilor și de creșterea sânilor prin metoda dialogului de la distanță.

Mă întorc cu nostalgie la întâlnirile de atunci, prerevistiale și post post-decembriste. Cei prezenți pregăteau cu toții câte o rubrică. Pe a mea am intitulat-o „Gândire ovariană”. Dar cum așa, pregăteați o

revistă literar-medicală?, veți sări în stilul vostru ce v-a consacrat, Revistologi Retrofuturaști Bombacronogeni Dumneavoastră. Nici pomeneală! Dar cum am avut mereu pregătită o porție de autoironie, mi se părea normal să o fac publică.

Simțindu-mă vinovată - și punându-mi întrebarea de bun simț dacă o rubrică numită așa are ce căuta într-o revistă gravă, între timp criticul Gheorghe Glodeanu acceptase să o conducă - am pregătit mai multe titluri alternative, cuminți și acceptabile, dar pe care, acum, nu pot să mi le amintesc. Așteptând revista, aveam tot felul de activități proletcultiste. Cum ar fi jalnica supraveghere a unor personaje care se autodefineau meseriași. Doream din tot sufletul meu, candid încă, pe atunci, ca lucrurile să iasă bine și nu în „dorul lelii”. Se înțelege că îmi transformasem locuința într-un șantier, „ev aprins”.

Acești oameni și alți câțiva indivizi, de care nu vreau să îmi mai aduc aminte, m-au “ajutat” să mă transform dintr-o dulceță de femeie timidă și binecrescută, într-o fiară care lupta să supraviețuiască. Desigur, proletcultiștii mei se mirau cum de mai rezist și nu clachez dându-mi demisia din proprietariatul reparational. Aș fi renunțat cu plăcere, dar nu aveam om în loc. Începeam să adun balast în suflet, cum ar spune poetul, dar gândul că va apărea revista contrabalansa prezentul sinistru. Bucuria apariției sale ar fi fost umbrela protectoare, paravanul în fața dogorii focului concentrat meșterial.

Și a venit și ziua aceea, Slavă

Domnului că a și trecut. Revista a apărut, dar fără rubrica mea. Luând act de prezența mea vinovat-ovariană, partenerii mei redacționali m-au privit stânjeniți. Nu înțelegeam de ce. În sfârșit unul dintre ei, mai bărbat ca ceilalți, mi-a explicat că pur și simplu nu a fost loc pentru rubrica mea.

Mă aflu în una din ocaziile în care regretam că nu m-a adus barza cu pantalonii. Începuse era regretelor de genul dacă aș fi fost bărbat, alta ar fi fost viața mea. Fără niciun dubiu că Ducețimea Voastră Altograndisimă va exclama că nu este rău, nici să fii femeie! Nu pot să vă contrazic; dar dacă nu ești o femeie fatală care să învârti bărbații pe degete, degeaba ești femeie! Pe mine mă scuzați, dar nu doresc să declanșez o dispută plictisitoare pe tema, și așa bătută de soartă, bărbat-femeie, Doamne ferește!

Mai apoi mă veți împăca schimbând subiectul, chiar nu este o crimă să faci parte din alaiul feminin și să gândești ovarian, dacă Cel de Sus atât a putut face pentru roabele sale care nu știu să țină sacul.

Consolarea voastră, chiar și tardiv-decenială îmi face bine. Mulțam!

Devenisem tristă, titlul ales de mine, încărcat de autoironie și de dorința de a-mi scuza stângăciile, m-a trădat. De fapt doreai să te pui cu totul și cu totul la adăpostul lui, veți puncta, Apriliștieni Bolunjiști Bobdărici. Dacă vă voi spune că am fost atât de afectată încât m-am lăsat de scris vreo cinci ani, veți da lehamic din cap și veți avea indolența să îmi spuneți, mare pagubă la prune!

A fost și a trecut! Acum mi se pare deșertăciune dorința mea de atunci de a avea o rubrică. Și chiar nu am scris cinci ani. Și așa fi trăit fericită până la adânci bătrâneți, lenevind și mutându-mă de la umbră la soare, încărcând notele de plată ale saloanelor frecventate de femeile care se respectă și, ca atare, contează în viermuiala zilei de azi. Dar Cel de

Sus nu a vrut să mă vadă lenevind, așa că mi-a trimis un semn... putem spune chiar un semn pe o carte. Un exemplar mare și voluminos, dintr-un șir de cărți mari și cărămizii. Normal că m-am bucurat, fac parte dintre exaltații care au nevoie de bucurii intense, altfel riscă să dea în lingoare. Ce nebunie!

Ce rușine, veți spune pentru ultima dată în acest text, Cititoriabili Stelalatifundiați Noptatici, să apară într-un dicționar, în timp ce te-ai dedat desfrâului romanesc în loc să îți pui mintea și mâinile la muncă. Repornirea a fost mai grea, desigur, este mai simplu să stai la soare și să citești decât să fii rob al mașinii de scris. Pe vremea aceea mi se părea prozaic să folosești calculatorul. Pauza cea mare, un demideceniu, îmi ștersese ideile sau poate degetele erau vinovate, uitaseră drumul literelor. M-a salvat din groapa de

potențial formula magică, "Mama are mere". După ce am bătut la mașină mai multe pagini cu această propoziție rămasă din vremuri, mi-am revenit. Cum așa? veți întreba Mereu Curioși Prin Derapaje, când merele sunt de-ale noastre cu viermi și chiar imposabile fiindcă nu a plătit nicio generație impozit pentru ele; iar mama, ca și orice femeie, a fost, este și va fi mereu asociată cu merele adamice?!

Uite o temă pentru feministe ovariene sau nu: de ce tocmai mere și nu prune, pere, ouă, banane? Din păcate, toate aceste substantive comune sunt compromise. Dacă v-aș da voie, ați încheia articolul sentențios, voi, Cristerieni Libenișoși Diabolicrocieni:

Ce te poți aștepta, păpușico, de la acel titlu de rubrică rizibizicios?

Ți-ai făcut harakiri în stil georgedandian!

POEME

Viorel MUHA

CUGET

*Drumul ne este liber să zburăm în viață,
însă să nu uităm că aripi de întoarcere nu vom mai avea
niodată.*

*Viața este o sămânță, un vlăstar, o floare, și-apoi spre sfârșit,
o dorință de întoarcere.*

*A te da înapoi din fața unor nedreptăți,
este ca și cum nu ai merge spre viitor, ci spre trecut.*

Viitorul soarbe prezentul inexorabil.

*Prezentul regretă de multe ori trecutul prin noi,
căci întoarcere încă nu avem.*

Trecutul se pierde în timpul amintirilor, undeva departe.

*Să alegem cea mai bună cale de timp,
căci pe toate le avem în față, doar temporar, însă
iar de trecut să luăm aminte că nu putem să-l mai avem.*

TE CAUT

*calc căzut în mine, în neliniști pe o frunză de timp ruginită
descopăr un pom, o pasăre, o toamnă întârziată, liniștită
calc pământul negru, afânat, mirositor și lung privesc un nor
descopăr că totul este ceva, ce demult am uitat să văd și toate dor
calc pragul casei bătrânești și mă opresc în tindă, bătrână, veche
descopăr ani mei, în pereți, în șopronul casei, în pridvor și-n vetre
calc drumul pădurii pieptiș, urcând acolo sus în poiana vieții mele
descopăr ca o imagine fugară, în ceață, pe tine iubirea mea
fierbinte*

*calc drumul vieții uitându-mă înapoi, plecând pe drumul sorții mele
descopăr o amintire, un tablou, un sân, un gând, drumuri multe
calc cu privirea îndreptată înainte și te caut în mare de mulțime
descopăr după un timp că te-am găsit demult și ești acasă, la mine*

În căutarea Adevărului (19). Drumuri rătăcite

Drumul vieții are de toate, dar nu are cale de întoarcere!

Prof.dr. Gheorghe Valerică CIMPOCA

Jocurile olimpice de la Rio de Janeiro din august 2016 a adunat cei mai valoroși sportivi de pe toate continentele. Toți au sosit la Rio de Janeiro cu speranța de a câștiga o medalie, fie ea și de bronz. Nu contează culoarea și strălucirea conținutului medaliei. La Rio de Janeiro sportivii au fost întâmpinați încă din aer de statuia lui Hristos Mântuitorul, care de la înălțimea de peste 700 metri ai muntelui Corcovado și-a desfăcut brațele ca să-i îmbrățișeze pe toți și să-i unească într-o singură dorință de iubire, care să conducă la sportivitate și fairplay, cununile cu lauri să fie atribuite celor mai buni și valoroși sportivi. Iisus și-a coborât lumina demiurgică asupra lor creindu-le o aură care să strălucească mai puternic decât „banalele”, medalii olimpice. La crearea celui mai mare simbol al creștinismului din lume, statuia lui Hristos Mântuitorul din Rio de Janeiro, a contribuit și tehnica desăvârșită a sculptorului român Gheorghe Leonida (1893-1942), care a creat chipul Mântuitorului. Primul drum care trebuia făcut de sportivii români era drumul spre muntele Corcovado, la statuia lui Hristos Mântuitorul, spre a se ruga Domnului că am ajuns la cea mai importantă competiție. De ce aici și pentru ce? Pentru a ne arăta credința

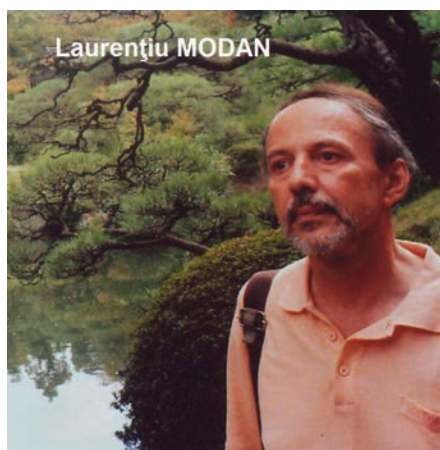
în El și a ne ruga să ne dea energiile necesare pentru a dovedi prin lptă sportivă că suntem pregătiți să câștigăm una dintre medaliile olimpice. Viața, modul nostru de a fi, gândirea, limbajul, concepțiile, mentalitatea, valorile, aspirațiile... toate sunt în funcție de intensitatea credinței noastre... De aici rezultă și necesitatea credinței în viață căci „nici un om nu este pregătit pentru viață, pentru toate bucuriile și durerile ei, pentru tot ce viața are frumos sau urât, greu sau ușor, cum este credinciosul. Nici o știință, nici o filozofie, nici o artă, nici o lege, nici o concepție de viață nu luminează, nu întărește, nu susține și nu mângâie pe om în viață cât credința în Dumnezeu. Oamenii sunt în stare să facă multe lucruri, mari opere și capodopere de știință și tehnică, de artă, dar nu sunt în stare să biruie greutăți de natură sufletească, să îndeplinească misiuni de natură morală cât cel mai umil dintre credincioși. Puterea sufletească și siguranța pe care le dă omului credința sunt superioare cu mult oricărei alta de care poate fi capabil omul”. (Prof. Teodor M. Popescu). Un sportiv credincios are o altă atitudine față de unul necredincios. Indiferent cât de lung și obositor a fost drumul din Romania la Rio de Janeiro, indiferent cât este decalajul dintre fusele orare dintre cele două țări, primul gând trebuia să fie drumul către El, prin vizitarea statuii care îl reprezintă pe El, Hristos Mântuitorul, de pe muntele Corcovado, mai ales că avea ceva din noi românii, frumusețea chipului. Se spune că cei ce aleg poteca simplă și aparent monotona au cele mai mari satisfacții în final. Drumul care îi duce spre fericire și împlinire sufletească pe oameni ne este arătat de El, Hristos Mântuitorul. Un drum mai puțin scilpitor, dar plin de viață, de iubire, de muzică și de lumină. Este un

drum deschis care oferă priveliști luminate. Drumul prezintă urcușuri și coborâșuri. Câteodată mai dăm și peste gropi, dar ele au rolul de a ne face mai puternici. Ele ne ajută să dobândim experiență, pentru a nu mai cădea într-o altă groapă asemenătoare. Ce s-a întâmplat la Rio de Janeiro cu olimpicii noștri nu știu exact. Un singur lucru știu că au rătăcit drumul spre marile performanțe prin neîcredere în sine și prin necredință. Au fost lipsiți de acea energie care să le dea puterea să depășească adversarul. Au plecat la Rio de Janeiro prea făloși și prea încrezători în forțele proprii, sperând că vor câștiga laurii la această mare competiție, neținând cont de ceilalți competitori. Nu au știut să aleagă drumul bun și nici capacitatea de a se întoarce la răscrucea de unde au rătăcit drumul. Nu mă refer la performanțele olimpice ale sportivilor noștri, ci la modul de gândire și comportament într-o competiție sportivă la nivel înalt. Este obligatoriu să avem capacitatea să întoarcem macazul în drum, să avem viziuni îndepărtate, să nu mai avem teama de eșec sau de necunoscut, să știm exact ce vrem și cu cine mergem în acest drum al vieții noastre. Omul are tendința de a-și baga singur bețe în roate, de a-și complica viața fără rost, când ea, viața, trebuie să fie ușoară ca un fulg de zăpadă. Mulți compară drumul vieții ca pe un tren care oprește în stații. În aceste stații noi luăm sau nu alți oameni să ne însoțească în drumul lung al vieții, dar tot de noi ține pe cine luăm sau pe cine dăm jos în gară. Alegeți-vă bine drumul în viață și foarte mare atenție pe cine luați la drum cu voi. Un sfat: singurul și adevăratul prieten și tovarăș în drumul vieții noastre este doar Dumnezeu. SUCCES!

(Va urma)

LA CEAS DE CUMPĂNĂ

Laurențiu MODAN

Nicicând, în istoria sa milenară, România nu a fost în pragul pericolului absolut al dispariției nației sale, ca urmare a unei „dirigui” prostest și inconștiente, de către politrucii cu grav handicap intelectual! În fond, doar personaje averse de putere, și hulpave după bani, ca vulturii după hoit, simple viețuitoare ce s-au perpetuat la «conducere», în toți cei 27 de ani trecuți de la lovitura de stat minuțios pregătită în decembrie 1989, de către securiști interni dar și de către «cominterniști», avizați din afară. Cu toții au înlocuit dictatura ceaușistă, cu un jug al fărâdelegilor tâlharilor naționali, deghizați acum în politicieni și oameni de afaceri ce au distrus completamente economia țării! Iar țara are acum o industrie adusă la zero de către politicieni mafioți! Agricultură sa de 2 bani, este falimentată de alte falange ale acelorași mafioți, adică de arendașii de tip nou, mai răi decât parvenitul Dinu Păturică al lui Duiliu Zamfirescu, mai exact de personaje, provenite din foștii șefi de cap-uri și ias-uri comuniste, care și-au trecut

în folosul lor, toate bunurile vechilor stabilimente ce exploatau munca celor mulți, expropriați încă din vremea anilor '50. De aceea, România se scaldă acum în cea mai neagră mizerie a existenței sale, fiind adusă la sapă de lemn ... O Românie cu drumuri ca la 1900, cu o cale ferată, în zestrea căreia la 1914 se găseau peste 3000 km ce-i datoram regelui Carol întâiul, însă, falită acum și nefuncțională, pe ea accidente ținându-se lanț, o Românie fără flotă, deși într-o vreme era a patra putere navală a Europei, fără nici cea mai elementară infrastructura a serviciilor, o țară distrusă și cu viitor incert... Nația sa, împinsă spre sărăcire cruntă, se împruținează zilnic îndreptându-se către dispariția totală, căci este lipsită de elementarul sistem social, de cel medical și de acela al educației, distruse toate, fie de experiențele unor politicieni tembeli, fie de încercările nesăbuite ale unor așa-zisi tehnocrați de mână a zecea, cu toții formați la școala unor politrucii incuți, ce ascultă de interese străine țării lor!

Pentru aceste motive, într-o zi de *Sânziene* și după celebrarea nașterii *Sfântului Ioan Botezătorul*, **am întrezărit că, singura soluție viabilă a acestui popor oropsit de către noii săi diriguitori politrucii, și de către falangele lor, numite în posturi cheie, și-n toate instituțiile statului, constă doar în adevărata sa redeșteptare și în alungarea hienelor înrăite, așezate în fruntea țării, numai pentru a o distruge premeditat! Există acum, doar speranța consensului și a unei**

puternice uniuni naționale, pentru înlăturarea celor ce ocrotiți de borurile mult prea largi, ale diferitelor «pălării europene protectoare», conduc de ani buni țara, spre falimentul total al existenței sale și către exterminarea poporului său! ...

Deșteaptă-te nație română! Scutură-ți jugul! Gonește golanii ce te-au aruncat în prăpastia neputinței și care îți nega trecutul, eroii și-ți anihilează viitorul! Izgonește haimanalele ce te-au săracit și împovărat cu împrumuturi doar spre folosul și chivernisirea lor, aducându-te într-un dezastru total și fatal!

Deșteaptă-te, mult prea împruținată clasa a intelectualității reale, ridică-ți fruntea din noroiul în care te-au cufundat după 1945, comuniștii aduși în țară pe tancurile sovietice, și implică-te în asanarea societății a cărei mizerie o accepți de ani buni, fără cârteală! Caută ca la acest ceas de grea cumpănă, vocea ta, intelectualule, să nu mai fie doar o șoaptă, sau o vorba cu prietenii, sau doar o înfierare a actualei prostii ce bântuie întreaga ființă a țării, sau o semnătura pe manifeste ce circula doar în cerc restrâns, și care nu ajung la inima întregului popor! Implică-te în adevărata schimbare a țării, pe care politrucii incuți și afaceriștii verosi de azi, au dus-o în urmă cu peste două secole!

Deșteaptă-te române, e ultima ta șansă dar și ultima ta speranță, de a nu te afunda în abisul din care nu vei mai avea nici o întoarcere!

DULCEA MEA DOAMNĂ

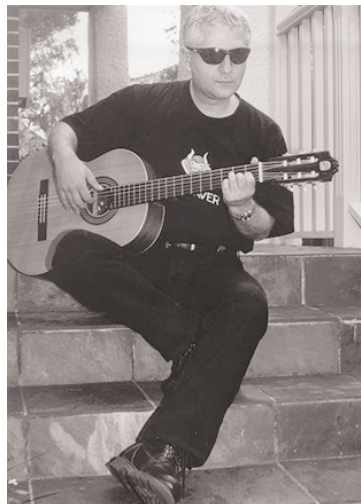
Daniel IONIȚĂ

Dulcea mea doamnă (Sonet shakespearian)

Dulcea mea doamnă, am făcut ce-ai spus,
căci vremea cugetării mi-a fost lungă.
S-a isprăvit acum, iar ochii tăi
Dulce adăpost mi-au fost, și călăuză.
Azi rugile și postul s-au sfârșit,
un timp cand duhul tău cel pur
mi-a folosit drept muză și stindard.
Am zăbovit, așa cum mi-ai prescris
la judecata vieții mele triste –
cu cele bune și plăcute – ce puține...
cu cele rele – făcute-n răutate sau prostie –
și pentru toate mi-am cerut iertare.
Nici ochiul, nici dorința,
și nici vre-un gând răzleț
nu s-au îndepărtat de la regret,
de la prefacere sau de la pocăință.
Ci nobil am rămas, și împotrivit
Oricărui gând lumesc, și ispitirii.
Și după toate astea nu voi merge
acum nici la prieteni, nici la băutură
nici de scandalurile ce mă stăpâneau
până-ntr-a te cunoaște și iubi.
Un singur lucru vreau doar ca răsplată –
O cină care singur mi-o prepar –
Îmi voi servi omleta cea fierbinte
pe fragedele-ți fese - ducându-ți
încet, c-o furculiță de argint
grozav de ascuțită.

Degete prin părul meu

Strângeam amândoi în brațe primăvara –
Împlăniserăm oare șaisprezece ani?
Îmi amintesc că într-o zi
m-am apucat să-ți cânt ceva la pian –
iar tu ai început să-ți plimbi degetele
prin părul meu.
Eu am continuat să cânt,
cu mare pasiune și distinctă mediocritate,
preludiul pe care Johann Sebastian
l-a dedicat cândva Annei Magdalena.
Preludiul nostru, urmat de vârful degetelor tale
prin părul meu bogat, castaniu, ondulat.
Mai târziu am fost iubit de multe ori -
dar niciodată mai dulce ca atunci.

Ceșcuța cu cafea

Mă întorsesem de la destrămarea
a ceea ce-ți era menit destrămării.
Explodam încă în simțiri golite de gânduri
dulci și vinovate amintiri ale unui vis,
atingerea preț de o clipă a buzelor tale,
de care mii de spovedanii și penitențe
nu mă vor scăpa vreodată.
Amestecam fără rost în cafeaua
din care pupilele tale se reflectau
înconjurate de albul de porțelan al ceșcuței.
ca dintr-un basm în care lingurița de argint
amesteca în cafeaua din ceșcuța japoneză
pentru o mie și una de nopți.
Timpul se oprise atunci, dispăruse cu totul.
Uram gândul că va reîncepe.
Spărgeam, în mintea mea,
toate clepsidrele și orologiile universului
și zdrobeam de stânci, ca pe niște pepeni copti
capetele tuturor ceasornicilor.
Sunetul telefonului
mă împușca repetat și necruțător,
iar cei ce mă întrebau cum mă mai simt
îmi înfigeau în inimă cuțite lungi.
Într-un târziu am terminat de sorbit cafeaua.
Ultima picătură de zaț a scurs cu ea
și ultimul dram de vis.
Mi-am făcut repede încă o cafea,
și am început să amestec
cu lingurița de argint în ceșcuță.

PATRIA ȘI CREDINȚA

George BÂRLIGEANU VULCANA

Dr. George Bârligeanu

Teoretic se enunță că „Patria este mediul politic, social și cultural în care își desfășoară viața și luptă fiecare popor. Este teritoriul locuit de un popor, sau țara în care te naști și al cărei cetățean ești”.

În cea ce mă privește pot spune, mai simplu și chiar mai mult decât atât, că a fi patriot înseamnă a fi mândru că ești român, că tresari când, departe de țara ta se vorbește despre România, mai ales atunci când se vorbește frumos și laudativ despre pământul în care s-au născut moșii și stămoși noștri, pe care l-au apărat și pentru care și-au vărsat sângele, și în care și eu și tu și toți ceilalți am văzut lumina zilei, am crescut și am muncit de-a lungul timpului.

Deseori când sunt plecat în străinătate și aud că cineva vorbește urât despre conaționalii noștri, mă întristez și încerc să-l fac pe cel care ne denigrează, cu argumente, că nu acesta este adevărul, că în forul lor interior românii sunt oameni buni, dreپți, harnici, inteligenți, toleranți, sociabili etc. și că acel procent infim certat cu legea și ordinea, și care nu sunt români adevărați, nu reprezintă

fața reală a românilor și a românității.

Nu mi-e indiferent ce se întâmplă cu România, cu românii, cu poporul din care, în ultimă instanță, fac și eu parte. Din copilărie prin educația primită acasă și în școală, am fost învățat să privesc Patria ca pe o a doua mamă. De la bunicul meu, pe linie maternă (fie-i țărâna ușoară), copil fiind, am auzit pentru prima dată deviza „Dumnezeu, Regele și Patria” pe care încet, încet, explicându-mi-se, am înțeles că aceasta înseamnă credința nestrămutată în cel Atotputernic, încrederea în Conducătorul țării și iubirea pentru leagănul în care m-am născut, adică Patria română, Patria mamă.

Mai apoi și la școală, în plină dictatură comunistă, ideea de Patrie și patriotism era la loc de cinste, fapt dovedit și de formula, atât de des folosită, „Patria și Partidul”, în care cuvântul Patria se găsește pus în fața temutului și odiosului cuvânt „partid...”.

Din păcate, în perioada de degringoladă și de declin social, cu care de un sfert de veac ne confruntăm, s-a formulat și s-a inoculat, celor mulți, demolatoarea idee că țara, neamul și poporul, altfel spus Patria, sunt formule depășite, desuete și anacronice, acestea devenind cu timpul, extrem de rapid, noțiuni seci, fără substanță, folosite cu precădere și cu ipocrizie, în groștile și ipocritele discursuri electorale, sau în lupta deșănțată pentru bani și putere. Sunt sigur că Patria este aceeași pentru tot poporul „de la vâldică până la opincă”, este aceeași și pentru cel sărac și petru cel bogat, și pentru cel prost și pentru cel deștept, și pentru cel frumos și pentru cel urât, dar cu toții născuți și crescuți

pe acest hărăzit pământ românesc, supra numit și „Grădina Maicii Domnului”.

O mare și gravă problemă în sădirea sentimentului magic și sacru al iubiri de Patrie și neam este, însă, aceea că mai ales elevilor și studenților, tinerilor în general, li se obturează, premeditat, accesul la informarea și formarea lor ca patrioți și iubitori de neam, prin modificarea sau scoaterea din programa școlară a materiilor de bază, specifice în acest sens, adică Literatura Limbii Române și Istoria Patriei sau a României, cum vrem să-i zicem...

Ar mai fi multe de spus pe această importantă și vitală temă, mă rezum însă la atât, acum, exprimându-mi speranța, care moare ultima, cum se spune, că poporul nostru va putea depăși și aceste momente de grea cumpănă, continuând să viețuiască liber și prosper în Patria lui milenară, România. Și mai zic că această speranță nu s-ar putea împlini decât printr-o cât mai mare și adevărată apropiere de Biserica noastră strămoșească, de credința Creștin-Ortodoxă, moștenită de la buni și străbuni noștri, de cunoașterea și aprofundarea Acesteia, prin practică și devoțiune, căci fără Iubire și Credință nici Patria nu poate fi.

Așa să ne ajute Dumnezeu. Amin!

MIRESME NIPONE ÎNTR-UN BUCHET DE AMINTIRI

Recenzie la cartea Milenei Munteanu, „Din Țara Soarelui Răsare”

Cezarina ADAMESCU

Înțelepciunea niponă nu s-a dezis niciodată. La ea fac apel mulți scriitori, fie pe cale livrescă, fie în urma unei călătorii în Țara Soarelui Răsare. Milena Munteanu și-a ales, la rândul ei, un motto dintr-un proverb japonez, cu vădite corespondențe și în folclorul românesc: „Orice întâlnire e importantă, căci poate fi unică”.

De la străbunul Heraclit încoace, care l-a enunțat astfel: „Nici un om nu calcă în același pârâu de două ori, pentru că pârâul nu mai e același, și nici el nu mai e același om”, la Giordano Bruno: „Așa cum nu este posibil să te scalzi de două ori în aceeași apă a unui râu, și, după cum se spune, nici măcar o singură dată, la fel nu este posibil să numești de două ori unul și același lucru aflat în dezvoltare: în timp ce e denumit, deja devine altceva”, la aforismul lui Ramon Eder: „Nimeni nu se îneacă de două ori în același râu”, la poemul clasic al lui Jorge Luis Borges (Arta poetică), la literatura engleză și până la scriitorii contemporani, toți au fost fascinați de principiul filozofic al mișcării materiei, al irepetibilității clipei și trăirii intense a prezentului pentru că nu știi ce-ți va aduce viitorul. Sunt întâlniri providențiale care-ți pot schimba destinul.

Inspirată de aceste reflecții filozofice, Milena Munteanu a

pornit la drum, având șansa unor călătorii fascinante și a unor întâlniri, de asemenea, irepetabile pe care a simțit nevoia să le consemneze în jurnalul inimii sale, cu majuscule. Sunt experiențe unice care merită relatate pentru ca și alții să se împărtășească din ele. O particularitate a acestei cărți este faptul că la fiecare început de capitol, autoarea presară spicuiuri din înțelepciunea populară japoneză sau din citate japoneze cunoscute, pentru a ne familiariza cu gândirea, cultura și civilizația acestei fastuoase țări. Autoarea face în permanență recurs la istorie, la geografie, la celelalte științe și arte, pentru a explica unele lucruri văzute, simțite, însușite. Notele ei de călătorie nu sunt povești fantastice, sunt realități contemporane pe care le pot confirma cei ce studiază civilizațiile și istoria lor. Și totuși sunt atât de neașteptate, cu totul altfel decât cum ți-ai imagina, ele dau farmec și accentuează ineditul călătoriei.

Autoarea face în permanență similitudini, comparații cu ceea ce cunoaște de acasă. Încă din prima zi, tabloul orașului Tokio, cu negustori de pește, oameni care merg pe bicicletă ori trag câte un căruț plin cu mărfuri, smulge o exclamație: „Ce oraș viu, activ, dinamic, ce densitate de viață!”

Darul povestitoareii este remarcabil. Ea uzitează imagini plastice pentru a sugera atmosfera, „acel ceva” specific poporului, limbii și istoriei japoneze. Autoarea nu se oprește doar la aspectul exterior, ci încearcă să surprindă sufletul japonezului de rând. Iată cum îl descrie pe muncitorul japonez: „Devotamentul omului muncii față de compania sa nu se compară cu cel al altor lucrători de aiurea. Numai japonezul își închină întreaga carieră unui singur patron, de parcă lui i-a dedicat întreaga viață. Fidelitatea lui e poate egalată doar de cea a propriilor strămoși, samuraii. Numai ei își dedicau necondiționat viața stăpânului lor, până la sacrificiul suprem. El trebuia să se poarte și să servească impecabil și să fie complet altruist. În plus, să nu arate nicio emoție. Samuraiul nu posedea decât onoarea proprie, ce trebuia apărată cu orice preț. Odată pierdută, samuraiul nu

avea nicio scăpare, nicio alternativă. În acest caz tot ce îi mai rămânea era moartea, pe care și-o administra singur”. Un cod moral transmis din tată-n fiu care pare sângeros, dacă n-ar fi susținut de ideea de onoare supremă.

Un capitol extrem de interesant este „Similarități și diferențe”. Spune autoarea: „Similaritățile și valorile umane fundamentale, pe de altă parte, sunt toate înrădăcinate la baza culturilor noastre aparent divergente. Acum trăim într-un sat global, consumăm aceeași cafea, ne parfumăm cu aceleași miresme, vedem aceleași reclame și aceleași filme... Nu m-a surprins așa mult nici faptul că am văzut o statuie Dali, ce fusese odată expusă în fața galeriei naționale de artă a capitalei Canadei, în Ottawa, și acum o vedeam la Tokyo... Nu m-a surprins nici că Brâncuși e inclus în colecții permanente din Japonia, nici că am văzut o poartă sculptată de Rodin, Poarta Iadului, pe care o admirasem lângă muzeul de artă din Zürich, și acum o găseam în parcul Ueno din Tokyo, lângă o expoziție Corbusier. Nu mă surprinde nici că o expoziție Michelangelo Buonarroti tocmai începe aici. Nu asta mă miră. M-a șocat însă să văd o pictură japoneză veche ce părea să fie ruptă din picturile naive inuite, ale indienilor americani (pieile roșii, cum s-ar zice). De ce? pentru că aici vorbim de o vreme când lumea nu comunica și nu călătorea ca acum. Aud că pieile roșii ar fi venit prin strâmtoarea Bering din Asia, cu zeci de mii de ani în urmă și că ei și-ar fi dezvoltat cultura separat pe continentul american. Asta să fie explicația similarității evidente dintre perspectivele adoptate în pictura naivă?”

Întâlnind atâtea similarități, autoarea nu poate să nu se întrebe când găsește un șnur de mățisor: „Te-ai fi gândit că vii în Japonia să găsești ceva ce credeai că este pur românesc? Și atunci stai să te întrebi dacă de fapt migrația populațiilor a făcut ca artele să se inspire unele de la altele? Sau poate că e undeva un fundamental uman care acționează destul de predictibil, indiferent de geografia în care se manifestă? Poate că după

suficiente încercări aleatorii până la urmă se ajungea oricum la același rezultat?”

La japonezi, după cum se știe, arta este la mare preț. Stampele nipone stau măturie. Ei sunt, de asemenea, mari consumatori și iubitori de muzică. Simțul estetic este și el foarte dezvoltat, dacă e să ne gândim numai la arta aranjamentelor florale (ikebana) sau origami. Dar și la poezia tradițională niponă haiku, răspândită în întreaga lume, care sintetizează în trei versuri (17 silabe) spiritul acestui popor. „Japonezul rămâne un rafinat estetic care-și îngăduie să admire atât cireșii superb înfloriți, cât și picturile de pe arme... Totuși, cea mai senzațională dovadă a romantismului lor incurabil am găsit-o chiar în acest castel, unde au construit o sală de admirat luna. Da, luna! Într-o aripă a castelului e un pavilion cu ferestre largi și cu un balcon de jur împrejur, unde la

sfârșitul lunii septembrie are loc un festival numit Tsukimi. Se întâlnesc pe un balcon și admiră luna imensă, pe cerul plin cu vârcolaci, cum am spune noi, într-o muzică japoneză de Yokobue, un fel de fluier duios, melancolic. Am avut plăcerea să ascult muzica asta autentică, veche și parcă și vizualizam noaptea luminată de luna plină, privită de la balconul pavilionului amenajat tocmai pentru asta! Japonezul spune ca există, de fapt, trei luni. Una e pe cer, a doua e reflecția ei în apa canalelor ce înconjoară castelul, iar a treia este reflecția ei... în paharul de sake!”

Condeii Milenei Munteanu aleargă parcă singur și mai ales, sigur de sine, cu o dexteritate demnă de marii scriitori, ale căror Jurnale au rămas repere pentru literatura de gen.

Citind Jurnalul de călătorie în Japonia al scriitoarei Milena Munteanu, ai ciudata senzație că totul este ireal, că nu poate fi adevărat tot ce scrie acolo, noi nefiind obișnuiți cu asemenea „delicatețuri turistice” în țări exotice, încărcate de istorie, cu imagini de o frumusețe magică, ce te poartă pe aripi de vis. Pe tot parcursul cărții, mirarea e la ea acasă. Insule paradis, priveliști încărcate de istorie și de frumusețe negrăită, experiențe inedite, curiozități satisfăcute ori rămase enigme, iată ce înseamnă o călătorie în Japonia.

REPORTAJ - SARMIZEGETUSA

Paul LEIBOVICI

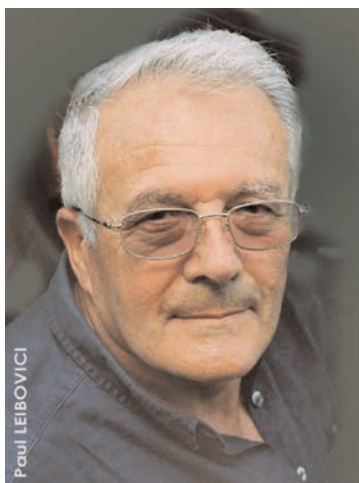
La Sarmizegetusa Regia, cetatea dacilor unde se găsește celebrul Sanctuar și discul solar se ajunge din localitatea Costești. Drumul județean este însemnat cu 705 A. E un drum forestier, destul de anevoios. Cu toate că până la Cetate sunt în jur de 20 km., am mers pe jos, urmărind să nu ne abatem de la semnul, crucea roșie.

Stelian ne conducea cu siguranța îndrumătorului care cunoaște fiecare drum sau cărăruie, potecă. Iar noi eram numai urechi la cele ce ne povestea despre trecutul îndepărtat al acelor meleaguri. E drept, eram după o noapte de odihnă, iar priveliștile din jur, aerul de munte și în special interesul pentru, bătrânele meleaguri, ale căror istorioare le auzeam doar, ne dădeau aripi, uitând de greutatea care ne făceau gropile, pietroaiele pe care le întâmpinam în drumul nostru.

De-a lungul unei perioade de mai bine de 150 de ani, Dacia a fost înzestrată cu un sistem de apărare, cuprinzând mai mult de 90 de lucrări de fortificație, de diferite tipuri: așezări întărite, cetăți și fortificații de pământ. În ceea ce privesc fortificațiile Daciei preromane, cele din regiunea de sud-vest a Transilvaniei actuale, constituiau un grup de apărare. Ridicate în partea Carpaților Meridionali care formează Masivul Șureanu, ele au permis menținerea sub control al căilor de acces către capitala regatului dac Sarmizegetusa. Accesul spre Sarmizegetusa era controlat de cetățile de la Costești-Cetățuie și Blidaru, precum și de numeroase turnuri solitare amplasate de o parte și alta a drumului. Toate acestea barau accesul dinspre văile Cucuișului și Șibișelului. Dinspre vest capitală era apărată de cetatea

Piatra Roșie și de fortificația de la Cioclovina-Ponorici. La aceasta mai trebuie adăugat cetățile de la Căpâlna, Banița și Tilișca.

Cetatea Sarmizegetusa a fost construită pe Dealul Grădiștea. Zidurile cetății înconjurau vârful dealului și erau construite în stilul clasic, miriș dacic. Fortăreața, un patrater alcătuit din blocuri masive de piatră, pe o suprafață de aproximativ 30.000 metri pătrați. În această regiune a capitalei regatului, vestigiile locuirii dacice formează un ansamblu unic, în care elementele civilizației autohtone se conjugă în

modul cel mai fericit cu cele împrumutate din lumea greco-romane. Grupul nostru făcea din când în când câte un popas, dar descrierea pe care o făcuse Stelian dădu imaginației noastre o adevărată vigoare, încât greutatea drumului nu conta pentru noi cei care o pornisem cu atâta avânt spre, recunoașterea, Sarmizegetusei.

Eram destul de aproape de obiectivul nostru... dar din păcate nu vedeam, zidurile despre care ne-a vorbit, ci ici colo se zăreau stâlpi de piatră, garduri... Ioana, pentru a ne ațâța și mai mult curiozitatea,

intervenii căutând să ne explice din punct de vedere etimologic numele Cetății. Numele, după profesorul Russu, e compus din două elemente: zermi (stâncă, înălțime) și zeget (cetate). Așa dar, „Cetatea de stâncă”.

Deoarece, un alt etimolog, Pârvan, s-a ocupat tot de etimologia cuvântului Sarmizegetusa, acesta a propus citirea Sarmi-egetuza, în sensul, Egetuza a lui Samson" sau Zarmos (nume tracic cunoscut, care înseamnă în limba sanscrită, vatră, cămin, familie).

Îată-ne acum ajunși în apropierea zidului, care are o suprafață de aproximativ 3 hectare și unde se recunosc relicvele unor magazii de lemn, ateliere, hambar. Apoi am mers cam vreo sută metri și am ajuns la ceea ce a fost cândva, poarta cetății, în apropierea căreia se pot observa sanctuarele, care au formă și mărimi diferite. Exact, nu se știe dacă au fost șapte sau opt. Cert este că sanctuarele circulare au fost două. Apoi se mai remarcă pavajul de andezid sub forma unui soare cu razele compuse din segmente de cerc.

Câteva obiecte de dimensiuni mici au fost găsite la Grădiștea Muncelului. Printre care menționez, un vas cu o inscripție cu litere ale alfabetului latin, „Decebalus Per Scorilo”, apoi câteva blocuri de calcar cu litere grecești și monedele de aur cu înscrisul, koson". Drumul antic, spre Sarmizegetusa, se observă că a fost supravegheat de turnuri de pază. Capitala regatului Dac se întindea pe o suprafață de 6 km., pătrați, construită în terase din care unele sunt susținute de ziduri înalte de 14 metri. În întregul ansamblu se pot observa conductele de apă, canale de drenaj și urme ale

drumurilor pavate. Cu excepția sanctuarelor sale, zona atestă o îngemănare insolită de elemente dacice cu influență elenistică. De altfel, construcțiile de la Sarmizegetusa reprezintă cele mai importante realizări ale arhitecturii din antichitate, ele neavând nici un corespondent, din aceeași epocă.

La Sarmizegetusa Regia, departe, în inima muntelui, ruinele cetății așteaptă în tăcere înșiruirea fără de sfârșit a mileniilor. Pe culmi, lumina pare, coaptă de vechimea acestor locuri, ca un fruct pârguit. Trecutul stă ascuns sub înfățișarea paraginii prezente, așa cum firul ierbii își trage seva în chip nevăzut din țărâna udă de sângele dacilor căzuți sub burțile cailor romani ale legiuniilor care invadaseră provincia de la capătul imperiului, cu două milenii în urmă. Pietrele vorbesc singure despre istoria asediului și fiecare arbore ce se leagănă în vânturile timpului de astăzi cunoaște povestea sângeroasă a cetăților dace, la care strămoșii săi vegheau au fost martori muți, ecoul.

Strigătelor de luptă și zăngănitul armelor a așternut amintirea câtorva zeci de generații, vuietul de ieri nu a ajuns până azi decât tăcerea muntelui și foșnetul adânc al codrilor. Am avut prilejul să ascult în acea liniște zguduitoare a unei după-amiezi aproape unice, descrierea pe care ne-a făcut-o un pădurar pe nume Samoilă: „*Dacă pui cap la cap viețile omeniești trecute, te întorci în timp mai repede decât îți vine să crezi*”. Apoi mai adaugă „*localnicii spun că aici printre ruine, fiecare trecător parcă aude, glasul sânelui*”.

Oamenii par să fi moștenit o fire mai dâră decât în alte părți ale țării. „O fi așa, cine știe?”

Soția pădurarului este supraveghetora muzeului în aer liber. Deseori, bărbatul o însoțește printre ruine și o ajută să curețe locul. Câteodată, în diminețile însorite, ai senzația că se desmorțesc la soare gușteri verzi și vipere cu corn. Aproape la tot pasul, printre ziduri găsești bucăți de cărămidă arsă. Pădurarul știe să recunoască,

după culoare și formă, care sunt bucățile de zid romane. Ca și ruinele castrului roman, fiecare dintre cărămizile folosite la construirea turnurilor de observație, după distrugerea cetății dace. Ciutele și cerbii vin să pască în fostele sanctuare de sacrificiu ale dacilor. De-a lungul potecilor se pot descoperi cuie romane, resturi de coif și fragmente din scuturile dacice. Toate acestea ne-au dat senzația că suntem în inima trecutului milenar. De altfel cărările sunt așa fel croite, că excursioniștii nu se pot rătăci niciodată, toate duc spre Sarmizegetusa Regia, capitala strămoșilor daci.

Când ajungi, după un urcuș anevoios, pe locul enigmaticei așezări fortificate, lumina parcă a încremenit în crucea zilei. Drumul pavat ce duce spre sanctuarul mare de calcar a fost tocit de ploile miilor de anotimpuri. Puțin mai jos, pe platoul central, sanctuarul mare, circular, unde preoții daci oficiau cele mai importante ceremonii și legendarul, soare de andezid^{*} stau nemișcați de două milenii, făcând să-și fi lăsat misterele pentru arheologi și istorici.

Ne aflam în cetatea râvnită de Caesar și Traian, imperatorii Romei. Însă emoția ne era cenzurată de paragina din jur. Mâna omului, în timpurile moderne, dar mai ales astăzi a stricat ceea ce scăpase de urgia cuceritorilor romani. Gropi săpate ici și colo, brazde de pământ răsturnate, pietre dislocate și rostogolite de-a valma. Grupa noastră stătea înmărmurită. Ne aruncăm priviri, unii altora. Ici-colo am zărit în ochii unora picături sticloase de lacrimi... La alții lacrimile se rostogoleau în tăcere pe pomeții brăzdați de soarele arzător al zilei. Stelian se aplecă peste unul din bolovanii aceia mari, greoi... îl privi de jur împrejur... apoi se îndreptă și scoase un oftat adânc, al omului care deziluzionat de tot ce vedea în jurul său, care se simțea lovit adânc poate. Chiar de acel pietroi pe care-l atinse ca pe o piatră prețioasă... Bolovanul zăcea ca după o suferință îndelungată... Desigur că fiind smuls

din locul în care se înrădăcinase cu milenii în urmă, i-a provocat suferințe, da, suferințe pe care Stelian, Ioana, noi cei din jurul său le resimțeam, ne zguduiau.

Pădurarul scoase un oftat adânc... apoi Stelian: „*Astea sunt urmele lăsate de căutătorii de comori*”. Pădurarul spuse printre dinți: „*Nici nu mai știi cum să-i oprești. Parcă au înnebunit!*” Duhul lui Zamolxe bântuie nevăzut și neliniștit peste aceste răni care mutilează fața trecutului. Pe poarta principală a cetății, azi distrusă în cea mai mare parte, pleca spre Roma acum două mii de ani, zecile de care încărcate cu legendare comori ale dacilor, capturate de legiunea cuceritoare. Ne uitam iar la piatra mută și se părea că vedem scena cu ochii minții...

Dio Cassius, în istoria Romanilor, se povestește despre 165.000 kilograme de aur și mai mult decât dublul acestei cantități, de argint dac, își puse capăt zilelor, iar, cel de al șaptelea, Deceneu, urmaș direct al Marelui Preot de pe vremea lui Burebista, se refugiase în păduri, împreună cu un grup de nobili daci, încercând să salveze o parte a fabulosului tezaur. În tragedia acestui sfârșit de lume, codrii se umpluseră de fugari...

Romanii în Cetatea Eternă au mâncat și băut o sută de zile fără întrerupere, sărbătorind în acest fel cucerirea Daciei. Astăzi, în tăcerea pădurilor de pe muntele sfânt nu se mai aud blestemele preoților daci... nici vaietele noastre... Iar pădurarul aruncându-ne priviri: „*Trebuie să se nască altul! Toți munții aștea forfoteau de oameni mai mult decât astăzi*...” Iar noi, o mână de moldoveni veniți să iscodim trecutul falnic strămoșesc, am făcut spre seară, când soarele își lasă doar o dără ușoară peste capetele noastre, un foc lângă locul taberei. „În recea Carapace dacă,/ Eram sămânța de milenii./ Un bob de jar sortit să facă/ Un foc splendid, la semnul vremii.”

* În urma acestei expediții de neuitat, autorul reportajului de mai sus, a editat romanul „Baronul din Daba”

PROFIL LITERAR

HERMAN VICTOROV văzut de Elena Buică

Cu rădăcini adânci în caldul humus deliormănean, pe care îl slăvește și îl cântă cu patos, cât și loială trăitoare în glacialul, dar primitivul pământ al frunzei de arțar, Elena Buică, ce răspunde și la sentimentalul apelativ de Buni, mi-a dăruit de curând (într-o miraculoasă și antologică întâlnire, despre care am să vorbesc altă dată) câteva volume, a căror realizatoare este, printre ele aflându-se și cea mai recentă carte a sa apărută la editura „Anamarol” și intitulată „Pe cărările vieții”, o culegere ce reprezintă „scrieri publicate în diferite reviste”, și în care, alături de inspirate eseuri literare, autoarea a inserat și prezentări de cărți, „fotografiind”, „radiografiind” și „revelând”, obiectiv și pertinent opere literare și figuri importante de scriitori de limbă română, de pe întreg mapamondul.

Astfel în această carte, Elena Buică acordă, prin cele două prezentări dedicate volumelor „Din viața unui om oarecare” și „Sub aripa neagră a războiului”, un spațiu important și generos (aproape cincisprezece pagini) autorului lor, Herman Victorov, personalitate socială remarcabilă, inginer, inventator și prosper om de afaceri din spațiul canadian, (dar născut și crescut pe meleaguri românești) și nu în cele din urmă, un autor de forță care, în maniera clasică a prozei românești, se dovedește a fi un trăirist și un sincer mărturisitor de viață. Iată în continuare spicuri din aceste inedite prezentări:

«Nu este un fapt oarecare să faci debutul după ce ai pășit pragul celor 80 de ani din care răzbate infuzia

prospețimi. Căci cartea sa „Din viața unui om oarecare”, este fructul rumenit în toamna vieții domnului Herman Victorov. Și nu e o carte oarecare, ci un reper, o carte de o mare și autentică substanță, o carte care poate fi considerată un punct de referință...

Dacă în România numele său este mai puțin cunoscut și puțini sunt aceia care au aflat că a dus în lume numele și renumele de român, amintind de zicala că „nu e nimeni profet în țara lui”, în Canada și nu numai, se bucură de o prestanță referențială. Sa făcut cunoscut în întreaga lume prin inovații care au schimbat industria echipamentelor medicale, revoluționând industria de profil, proiectând un nou model de mașini producătoare de capsule tari și moi de gelatină, acele învelișuri în două culori în interiorul cărora sunt prafurile-medicament din antibiotice.

Lectura cărții dezvăluie pas cu pas aceste etape ale muncii încununată de răsunător succes, dar și traseul de viață mult mai larg, acela al devenirii sale ca om. E un traseu în care ne putem recunoaște ori care din noi, desigur, fiecare în felul lui, păstrând proporția și în același timp, deslușind și ce ne-a diferențiat. Cartea ne cucerește de la primele pagini, pentru că autorul ne vorbește cu simplitate și deosebită claritate despre felul cum a modelat timpul după chipul și spiritul său, așa cum, la rândul său, timpul la modelat în direcția adaptării la noi împrejurări de viață, astfel, și-a îndeplinit rostul său pe pământ, într-un mod cum nu le este dat multor semenii...

Totul este spus limpede și răspicat, în această carte, pe înțelesul tuturor, chiar și acelor care nu sunt

familiarizați cu probleme de tehnologie. Întâmplările îmbracă forma unor povestioare desfășurându-se într-o limbă românească de fină acuratețe, încărcată de autenticitate expresivă, la care a contribuit, și doamna Mihaela Victoria Ignat, spre lauda domniei sale, semnatara valoroasei prefete a volumului, dar și tehoredactorul acestuia, domnia sa colaborând în continuare și la elaborarea celei de a doua cărți „Sub aripa neagră a războiului”. I-a unit, și aici, rigoarea și exigența, pentru a da viață unei creații atractive și de mare rezistență.

Paginile cărții „Sub aripa neagră a războiului” încep o dată cu debutul evenimentelor întunecate din toamna anului 1940. când s-au petrecut persecuții și masacre ale evreilor. Până în acest moment viața evreilor era identică cu cea a localnicilor, aceeași viață de familie, de muncă, de implicație în evenimentele țării, de bune relații interumane, de joacă a copiilor. Îi deosebeau religia și unele tradiții și obiceiuri, pe care și le respectau reciproc, făcându-le existența mai frumoasă, mai bogată și mai interesantă. Evreii erau complet integrați în viața țării contribuind la modernizarea și dezvoltarea ei economică și

culturală. Cartea cuprinde emoționante pagini în care sunt relateate faptele de eroism ale evreilor alături de români, ca frați, în războiul de independență și în primul război mondial pentru pământul țării lor, România. Mulți evrei au fost decorați în lupte pentru apărarea țării, intelectualii evrei făceau parte din elita intelectuală, iar în comerț erau renumiți. Domnea pacea și buna înțelegere în toată țara. După ce am intrat în alianța cu Germania, țara noastră a trăit un capitol întunecat din istoria ei. Având la bază motive politice ori propagandistice s-au creat multe suferințe cetățenilor români de etnie evreiască...

Autorul s-a dovedit a fi un analist fin al acelor ani care s-au transformat într-o perioadă de luptă pentru

supraviețuire. Remarcabila sa gândire analitică și obiectivă conferă textului credibilitate, dar și emoție...

Domnul Herman Victorov, un receptor atent al faptelor de viață, a urmărit să prezinte chipuri de oameni care să rezulte nu din analize, ci din fapte. Oamenii descriși trăiesc cu intensitate în paginile cărții. Sunt vii, îți rămân în memorie fiecare cu individualitatea sa.

Țării, părinților, prietenilor și oamenilor pe care-i admiră, autorul Herman Victorov le poartă o nețărmurită dragoste și o aleasă prețuire. Pentru domnia sa, patria și eroismul oamenilor simpli, inclusiv cei din rândul evreilor, sunt concepte de adâncă spiritualitate. Simțindu-se etern îndatorat le-a închinat multe pagini...

Cartea este în același timp și o mărturie a dragostei imense ce-o poartă României și poporului român, cu toate suferințele îndurate. Această caldă și profundă dragoste care atinge coardele sufletești ale cititorului și care nu poate fi pusă la îndoială s-a plămădit în sânul familiei și în colectivitatea în care și-a desăvârșit personalitatea...

Valoros este și faptul că autorul, deși este înzestrat cu ochi critic și o fermitate remarcabilă în aprecierea adevărului, nu intervine în desfășurarea evenimentelor, lăsându-i

cititorului libertatea de a-și forma propriile păreri. Vocea auctorială intervine doar atunci când aduce faptele la timpul de azi:

„Au trecut mai bine de șaptezeci de ani din acea zi, dar parcă simt și trăiesc și acum jalea evreilor care se vedeau alungați, fără să știe de ce, de pe pământurile în care de sute de ani strămoșii lor trăiseră în pace și în bună conviețuire cu oamenii locului. De ce ne dădeau afară din Târgu Ocna, orașul atât de drag în care am trăit o copilărie frumoasă, alături de părinții, frații și bunicul meu? În sufletul meu de copil, căruia-i plăcea să zburde cu prietenii prin Lunca Troțușului, am simțit că o întreagă lume s-a prăbușit, iar eu m-am ridicat dintre ruine, intrând neașteptat într-o altă vârstă, cea a maturității.”

„Sub aripa neagră a războiului” te cucerește prin spiritul liber cu care autorul valorifică ideile, prin acel ceva pe care nu-l găsești prea adesea, și poate fi citită cu deosebit interes și de către cei care nu dau brânci cu lectura...putând fi considerat însă și un volum de referință pentru literatura română și universală dar în același timp și un document de epocă”

A consemnat Ion Iancu Vale

LANSARE DE CARTE EVENIMENT

Gheorghe PĂUN

Luni, 10 octombrie, ora 17:00, în sala mare a Centrului de Cultură și Arte „George Topârceanu” din Curtea de Argeș, se va lansa volumul „Cumpăna

României” (Editura Christiana, 2016) de Calin Georgescu, expert internațional în dezvoltare durabilă.

Cititorii revistei „Curtea de la Argeș” îl cunosc pe autor, din revistă (a se vedea numărul din august 2016), din conferința ținută la ziua revistei, ediția 2015, de pe internet și de la televizor.

Este vorba despre o carte care propune un proiect de țară,

pune diagnostice lucide lumii și României deopotrivă, dar propune și soluții realiste, ba chiar urgente („hrană, apă, energie”, sub sloganul „Pentru noi, prin noi înșine!”), o carte care se poate constitui într-un benefic program de guvernare.

Vă vorbi despre carte prof. Pavel Chirilă (postfațator al volumului. Cartea are și doua prefețe, una semnată de Eugen Mihăescu, membru de onoare al Academiei Române, și una de subsemnatul). Își va prezenta ideile autorul, într-o scurtă prelegere.

Sunt așteptați iubitorii de cultură, prietenii revistei, toți cei interesați în „mersul lumii”, în soarta României – aflată în cumpănă în această vreme.

O carte a dreptului la iubire

Ion ROȘIORU

Deși a apărut în anul 2014, cartea lui George D. Piteș, *Destine în impas* (Fundatia Culturală Antares, Galați) cuprinde povestiri scrise înainte de Evenimentele din Decembrie 1989 și ele radiografiază, cu un curaj scriitoricesc destul de mare și de riscant pentru vremea respectivă, moravurile societății comuniste românești din ultimii săi ani de dictatură. Unele povestiri fac fără menajamente și fără frică de cenzură acest lucru, pentru altele referirile la tarele lumii antedecembriste constituie doar ingredientele necesare, din punct de vedere epic, ale unor povestiri de dragoste trăite cu intensitate de fete inocente ce fac pasiuni pârjolitoare pentru șefii lor. Există multe asemănări între Regăsire și Picătura de eternitate. Atât Silvia Comănescu, din prima și cea mai întinsă piesă a volumului, cât și Corina Vlădescu din cea de a doua povestire amintită, se îndrăgostesc de șefii lor, una de inginerul Radu Stroiescu, alta de inginerul Mihai Viziru, șef de secție la Fabrica de Rulmenți din Bârlad, devenit mai apoi profesor universitar și decan al Facultății de Mecanică din Iași. Dacă bărbații din aceste cupluri fac joc dublu și se lasă antrenați într-o aventură erotică pasageră, fetele, aflate la prima lor experiență de acest gen, iau totul în serios și-și dăruiesc fără precupețire sufletele și trupurile celor pe care-i consideră iubirile vieților lor. De subliniat că inițiativele aparțin de fiecare dată acestor adolescente a căror rațiune de a fi este să se afle cât mai mult în preajma celor ce le marchează

destinele aruncate brusc și dureros în derivă. Silviei i se spune brusc de către Radu că nu vor putea fi împreună întrucât el urma să se însoare cu altcineva. Mult mai discretă, Corina nici nu îndrăznește să-și facă asemenea speranțe, dat fiind că Mihai era deja însurat și avea și copii. Ea își trăiește cu toată plenitudinea dragostea și atât, iar atunci când rămâne însărcinată se retrage cu demnitate din această

legătură imposibilă și se căsătorește intempestiv cu un mai vechi adorator pe care-l va face să creadă că primul ei copil, tot Mihai, s-a născut prematur. Universitarul va afla după 20 de ani că e tatăl biologic al unui băiat și anume atunci când fosta sa amantă vine să-l implore să-o ajute în legătură cu examenul de admitere a fiului la facultatea pe care o păstorea. Ceea ce se va și întâmpla, fiul urmând să calce apăsător pe urmele celui responsabil de zămisirea lui tainică.

Destinul Silviei este unul mult mai sinuos și plin de peripeții. După

despărțire, trece printr-o depresie greu de suportat. La angajare i se dă de înțeles că trebuie să devină ibovnica angajatorului și cum ea refuză acest lucru la modă, viața ei profesională se transformă într-un calavar. Cu greu rezistă avansurilor donjuanești ale lui Vlad Popescu. Speră ca va scăpa de insistențele șefului libidinos dacă se va căsători cu inginerul Pavel Drăgan care se va muta în apartamentul ei, dar după foarte scurt timp de la nuntă, își va da arama pe față. Silvia rămâne însărcinată, el se ține de chefuri cu prietenii din burlăcie și nu mișcă un pai prin gospodărie. Când fac o excursie prin Austria, Pavel dispare de la hotel în chiar prețuia întoarcerii în țară. Soția va primi o vreme scrisori de la transfug care-i promite să-o aducă și pe ea și pe fetița lor, Rela, în Occident, dar șicanele pe care i le face Securitatea din oraș întrec orice imaginație. La sesizarea inginerului Popescu, directorul Institutului de Proiectări o anunță că trebuie să se transfere. Ajunge, astfel, la un I.A.S. din afara orașului unde totul pare să fie în ordine, atât directorul cât și colega de birou fiind oameni foarte cumsecade și foarte săritori. Atmosfera e destul de plăcută și ea face să pălească unele greutatea pricinuite de condiția de navetistă. Totul durează însă până ce în același birou apare și se instalează un fel de Iago în persoana topometristului Titi Păunescu. Tip de flecar simpatice, acest Titi reușește să-i sucească mințile și să-o domine diabolic pe Silvia, ca și cum ar hipnotiza-o. Inițial, proiectanta e tentată să spere într-o căsătorie

onorabilă, dar partenerul nu era deloc ceea ce lăsase să pară, ci un pervers libidinos care într-o seară mai aduce un cuplu și propune schimbarea partenerelor de sex. Așa a cunoscut, alături de acest „monstru care distruge totul în jurul lui” (p.71), mocirla vieții de care doar auzise până atunci. E nevoită să se transfere din nou și astfel ajunge la Direcția Agricolă Județeană. Lucrurile par a fi intrat pe un făgaș convenabil. Trimisă într-o delegație la Direcția Tehnică din Ministerul Agriculturii, Serviciul Investiții, îl cunoaște pe directorul Căzănescu, vădov, la cincizeci de ani ai lui și cu părul alb. Acest înalt funcționar ministerial îi propune funcționarei din provincie să-l accepte de soț, cu toate că între ei era o diferență de vârstă de vreo 20 de ani, fără a mai pune la socoteală pe cele de ordin cultural și social. Silvia e conștientă de aceste bariere și tribulațiile nu zăbovesc să înceapă s-o roadă. Va reuși să le depășească doar datorită faptului că-l va reîntâlni pe Radu, prima ei iubire din Școala Postliceală de Desen Tehnic. Și el, ca și ea, era divorțat și creștea copilul care-i revenise în urma divorțului și a partajului. Luiza, fosta sa soție, femeie de-o moralitate îndoielnică, rămăsese la Bacău. Nimic nu va mai interpunea de acum în calea căsătoriei lui Radu cu Silvia care, în ciuda avatarurilor prin care trecuse, nu încetase o singură clipă să se gândească la el cu dragoste nestinsă.

Din același aluat sufletesc este plămădită și Sofica din Ah, dragostea.

O trăsătură comună a eroinelor din prozele lui George D. Piteș e că toate visează la iubiri unice, la picătura lor de eternitate, la absolut. S-ar putea vorbi chiar de-o temă a incompatibilității în relațiile dintre îndrăgostiți sau doar pretendenți la acest sentiment capital. Schița Javra mea dragă se vrea, în acest sens un mic ghid de inițiere în dragostea

care unicizează ori îl individualizează superlativ pe cel ales. Așa ceva crede că face studenta Elisabeta Prună atunci când îl dorlotează pe narator cu apelativul din titlu, ceea ce lui îi repugnă, deși devenise cunoscut astfel în întreg centrul universitar. Drept care fata pune brusc capăt relației ei cu politehnistul care nu-i acceptase cuvintele sub care se ascundea o drăgălășenie fără margini, ironia adresativă fiind o modalitate de a salva relația de melodramatic. Alt student politehnist, Cătălin Ispas, din Ce este incultura crasă?, pune capăt relației cu filoloaga Aurora

Săileanu chiar în seara zilei când s-a îndrăgostit de ea la prima vedere, motivul fiind acela că fata, cicălătoare și obositor de doctă, făcea prea mult caz de cunoștințele ei literare și de pronunția englezească impecabilă.

Despre starea precară a agriculturii socialiste lăsate pe mâna elevilor, studenților și soldaților, despre corecția din acest sector economic de bază, cu depășiri de plan aduse din condei și despre îmbuibarea căpeteniilor din unitățile agricole, George D. Piteș va scrie cu nerv satiric și umor spumos în Doi Președinți, unde caragialeștii Axente Cosașu și Procopie Văcaru fac un chef montruos la o bodegă și se întristează la lectura unui articol în care se relata despre asasinarea președinților Statelor Unite ale

Americii. Prin faptul că acești doi veri, cu pile la Minister, erau președinți de c.a.p.-uri în două sate vecine se chema, adicătelea, că aveau numele funcției lor în comun cu Abraham Lincoln, James Abraham Garfield, William McKinley și J.F.Kennedy. Ceea ce îi face să crească enorm în propriii lor ochi și să creadă că deja joacă un rol mare în istorie, chiar de va fi să-și încheie destinele într-un chip tragic, nicidecum înțeleși cum se cade de țopârlanii din bodega slugarnicului venetic Gavrilă Pivniceru. Nuvela a fost scrisă, nota bene, în 1989!

Nu e cruțată nici degradarea învățământului din perioada antedecembristă când elevii erau scoși de la cursuri pentru tot felul de activități: munci agricole, curățenie în localitate pentru că se așteptau vizitele unor mahări politici de la județ sau din capitală, activități cultural-ideologice în cadrul Festivalului Național „Cântarea României” etc. În Lecția de morală, o tânără profesoară de limba și literatura română își ceartă elevii că nu învață și-i întreabă moralizator ce vor să ajungă atunci când vor fi mari. Are însă proasta inspirație să le sugereze că vor deveni măturători de străzi și săpători de șanțuri. Ori ei tocmai asta făcuseră în ultimile două zile precedente, dat fiind că se aștepta ca primul ministru să descindă cu surle și tobe în urbea în care se găsea și liceul lor intrat și el pe orbita dezabuzării naționale și a lehamitei de tot și de toate.

George D.Piteș e și un portretist de rasă, unele din piesele cărții sale fiind în întregime doar așa, precum, de pildă, cerșetoarea Coana Frosa, din Astă seară, proză amintind de unele din scrierile prea puțin dinamice ale lui Barbu Delavrancea de la care împrumută, pare-se, și ușoara tentă naturalistă. La fel, în prima parte a sa, e proza Îngerul, avându-i în prim plan pe doi hâtri soți aproape octogenari, însă a doua parte a povestirii se revărsă într-un

senzațional cu irizări fantastice de un haz nebun: la fereastra lui Moș Tomiță se aud bătăi insistente în plin miez de noapte. Gazda are pornirea să creadă că a venit moartea deghizată în înger cu zuluși de culoarea grâului copt. Deschizându-i fereastra musafirului straniu, lui Tomiță îi e dat să audă o poveste de toată pomina: Sânziana Dumitrescu fugise de la vecinul de apartament, un profesor de engleză, a cărui soție plecată pentru două zile la țară se întorsese inopinat cu una mai devreme și brudnica amantă se furișase goală pușcă pe fereastra cuibușorului de nebunii și, sprijinindu-se de bordura de la etajul al doilea, ceruse milă și îndurare de la bătrâneii care, dumirindu-se cum stau lucrurile și cât de năbădăioasă și de dulce e și dragostea asta interzisă, fac un haz nebun de care se molipsește și cea căreia nu i-ar fi fost moale de-ar fi alunecat în gol când se jucase de-a omul-paianjen. Literatura se mai face și în afara unor mesaje critice neapărat sociale ori politice demascatoare. Pe linia Îngerului se eșalonează și Antena pentru bulgari, în care e exploatat plurisemantismul verbului a „prinde” care dezvoltă inspirat o

anecdota din „Iepoca de aur”. Patru cooperatori frunțași din Stara Godina sunt trimiși într-o excursie în România. Întorși în țara lor sunt invitați să-și relateze impresiile din țara vecină și prietenă, dar delegații, obosiți și înfricoșați se codesc, cu excepția unuia care trăsesse vreo trei țării să-și facă oarece curaj și care concludă că pentru nimic în lume n-ar mai repeta această experiență turistică: în România toți băștinașii umblau cu tot felul de țevi și de sârme în mână și se întrebau unul pe altul dacă au prins și cum au prins bulgarii. Delegații se simțeau vizăți, dormeau iepurește și evitau să deschidă gura spre a nu-și trăda naționalitatea. Doar un șofer de TIR îi decebăluiește cât de cât pe bieții colectiviști bulgari înspăimântați de gândul că românii vor trece Dunărea și că vor declanșa războiul în care-i vor măcelări fără milă. Mulți ascultători n-au priceput niciodată că românii, a căror televiziune națională emitea doar două ore pe zi, căutau emisiunile TV ale vecinilor lor bulgari, sârbi, turci sau unguri. E bine să nu se uite acest adevăr frustrant, de care, din păcate, nostalgiei anilor de dictatură roșie fac totală abstracție.

Cartea lui George D. Piteș se termină cu o proză scrisă într-un registru grav și care este o meditație pe tema morții și a curgerii implacabile a timpului. Respectiva bucată lirică subsumabilă poemului în proză i-a fost inspirată de vizita pe care autorul o face la mormântul tatălui său ce-și doarme somnul de veci într-un cimitir cernavodean. Respectiva vizită este, după cum observă prefațatorul Neo Nerva, una emoționantă și întru totul răscolitoare de conștiințe.

George D. Piteș este un prozator care excelează în mai multe registre: dramatic, ironic, anecdotic, ludic, parodic, satiric, parabolic, gnostic, SF, poetic ș.a., dovedindu-se de fiecare dată convingător și nelăsându-și cititorul să se plictisească nici măcar o singură clipă, fie că-l face să râdă în hohote, fie că-l obligă să-și șteargă pe furie câte o lacrimă pentru cei ce-și simt destinele în impas. Cartea sa e una a dreptului la iubire, o iubire dincolo de conveniențe și de bariere sociale de tot felul. Iar povestea cu existența unei literaturi de sertar înainte de 1989 n-a fost deloc o cacialma, așa cum s-a încercat să se acrediteze ideea de unii sceptici categorici.

VISUL DOI. CU PULBERE DE STELE

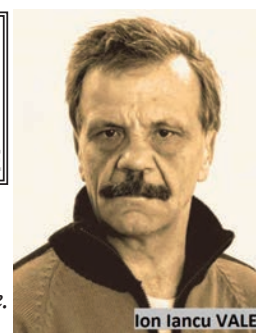
Ion Iancu VALE

*Se făcea, în visul ei, că îi eram alături
și că împreună cu alți oameni
mii și mii, și mii... de oameni
levitam printre aștri
culegând pulbere stelară,
în coșulețe rotunde de răchită,
pentru a fi dusă pe Pământ
și transformată
în cărămizi strălucitoare,
asemenea unor lingouri de aur.
Oamenii, tăcuți și preocupați
roboteau, de zor, fără odihnă,
printre stelele arzând,
crontra cronometru parcă,*

*deoarece trebuia ridicată, de grabă,
o nouă și mare Biserică
căci cele durate până atunci
se năruiseră ca într-un funest joc de popice.
Este dimineață, ea este obosită,
fără vlagă și transfigurată
iar eu, doar Poetul, o ascult cu atenție
și îi așez visul celest, în literă.*

☆

*La televizor se comentează, iar și iar,
ultimile atacuri ucigașe
ce bântuie de o vreme
bătrâna și neodîfnita Europă...*

ÎNCEPUT DE AN ȘCOLAR LA PIETROȘIȚA PROIECTE ȘI SPERANȚE

Prof. Elena ANGHEL

Demersul nostru educațional, alături de familie și comunitate, are ca ideal dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, formarea personalității autonome și creative a tinerilor ce vor deveni apti pentru integrarea socio-culturală și profesională deplină într-o lume dinamică, supusă unor transformări continue. Școala noastră are în vedere formarea unui absolvent autonom, responsabil, în măsură să decidă asupra propriilor trasee de dezvoltare profesională acest fapt, dorindu-se a fi realizat printr-un deplin parteneriat.

În acest sens partenerii noștri sociali și întreaga comunitate locală au datoria să sprijine, prin diverse forme, eforturile conducerii unității școlare de a asigura financiar, școlarizarea elevilor în cadrul măsurilor de protecție socială și de stimulare a elevilor pentru o pregătire performantă.

Tot ceea ce s-a realizat până în prezent demonstrează că Școala gimnazială „Sfântul Nicolae” Pietroșița se caracterizează prin seriozitate, profesionalism, acceptă alternativele și promovează spiritul democratic. Putem spune că școala impune respectarea regulilor școlare, a ordinii, a comportamentului civilizat și a disciplinei.

Oferta educațională actuală, chiar dacă perfectibilă, conferă cadrul natural

propice desfășurării unui învățământ modern, capabil de performanțe specifice nivelului de vârstă al elevilor, abilităților, competențelor și intereselor de formare ale acestora.

Elevii școlii sunt preocupați în obținerea de rezultate bune, de performanțe școlare, participă la concursuri, părinții au încredere în munca elevilor și mai ales a cadrelor didactice.

- astfel elevilor li se va asigura o pregătire profesională echivalentă cu pregătirea standard din alte țări europene;

- se va implementa instruirea și educarea elevilor în vederea adaptării și integrării lor sociale la viitoarele schimbări economice, sociale și culturale;

- elevul cu aptitudini deosebite se afirmă.

Toți elevii devin competitivi deoarece școala noastră asigură:

- formarea competențelor necesare integrării sociale și învățării permanente în vederea adaptării la schimbările rapide din toate domeniile;

- formarea atitudinilor moral-civice necesare pentru a face față amenințărilor la adresa omului și societății (violența, imoralitatea, drogurile etc.);

- șanse egale pentru toți elevii.

În școala noastră elevul va beneficia de un sistem de învățământ:

- rețehnologizat (accesul la comunicații electronice, funcționarea rețelei informaționale, tehnologii didactice audiovizuale modernizate);

- deschis, promovând egalitatea șanselor, care să dezvolte dimensiunea europeană în educație la toate nivelurile și să faciliteze accesul larg, transnațional, la resursele educaționale din Europa;

- orientat spre pregătirea bunului cetățean;

- bazat pe un management profesional în toate domeniile funcționale esențiale și prin toate funcțiile manageriale recunoscute.

În ceea ce privește climatul organizației școlare, am putea afirma cu certitudine că este un climat deschis, caracterizat prin dinamism; este un climat stimulat, care oferă satisfacții, iar relațiile dintre cadrele didactice sunt deschise, colegiale, de respect și sprijin reciproc. Cultura organizațională este puternică, bine structurată, solid ancorată în tradiția școlii de a forma buni absolvenți și indivizi angajați civic, are obiective clar conturate și componenți bine pregătiți profesional, dornici de promovare a noului și de formare continuă.

Toate acestea se reflectă pozitiv în activitățile instructiv-educative și în conduita cadrelor didactice.

Din dorința de a pune bazele unui învățământ democratic, școala noastră și-a propus să devină receptivă față de principiile inovatoare, urmărind creșterea gradului de responsabilizare și de implicare a elevilor în procesul de luare a deciziilor.

Pe toată perioada acestui an școlar, care tocmai a început, cadrele didactice se vor mobiliza (așa cum au făcut întotdeauna), vor depune o muncă de calitate, punând pe primul plan elevul cu nevoile și particularitățile de vârstă ale acestuia, deoarece școala este lăcașul de cultură, unde se formează caractere și oamenii de mâine, este locul unde fiecare elev își atinge maximum de capacități intelectuale, morale, civice și de lucru în echipă, pentru a se integra în mediul social concurențial.

În parteneriat cu ceilalți factori interesați de educație, școala va funcționa într-un proces al „transparenței” și al „transferabilității” competențelor profesionale sub deviza

„ÎNTR-O SOCIETATE BAZATĂ PE CONCURENȚĂ, NOI TREBUIE SĂ FIM PREGĂTIȚI PENTRU A FI PRIMII”.

REGULAMENT

Festivalul-Concurs Național de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor”

Ediția a XLVIII-a,

Târgoviște, 4 - 5 noiembrie 2016

ORGANIZATORI

- ◆ Consiliul Județean Dâmbovița,
- ◆ Centrul Județean de Cultură Dâmbovița,
- ◆ Societatea Scriitorilor Târgovișteni,
- ◆ Biblioteca Județeană „I.H. Rădulescu”.
- ◆ Complexul Național Muzeal „Curtea Domnească”

În organizarea Centrului Județean de Cultură Dâmbovița, a Societății Scriitorilor Târgovișteni, a Bibliotecii Județene „I.H. Rădulescu”, a Complexului Național Muzeal „Curtea Domnească”, cu sprijinul Uniunii Scriitorilor din România, se desfășoară Concursul Național de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor”, cu patru secțiuni de creație (poezie, proză scurtă, eseu și teatru scurt), ajuns anul acesta la ediția a XLVIII-a. Concursul se adresează creatorilor din toată țara, care nu au împlinit 40 de ani, indiferent dacă sunt membri ai uniunilor de creație ori au volume de autor.

Concursul urmărește să descopere, să sprijine și să promoveze o literatură de certă valoare umanist-estetică, deschisă tuturor abordărilor, căutărilor și inovațiilor din interiorul oricăror experiențe ale canonului specific românesc ori universal. Concurenții – care pot participa la una sau mai multe secțiuni - se vor prezenta la concurs cu un grupaj de maxim 10 titluri pentru secțiunea de poezie, 3 proze, însumând maximum 8 pagini la secțiunea proză scurtă, 1-2 piese de teatru scurt (inclusiv piese pentru copii), pentru secțiunea teatru scurt. Se pot aborda teme la alegere. La secțiunea eseu (două lucrări de circa 4-5 pagini), tema este „*Literatura română premodernă la Târgoviște*”.

Lucrările vor fi editate în word, cu caracter *Times New Roman*, corp 12, la un rând și jumătate. Acestea vor avea un motto, ce se va regăsi într-un plic închis, conținând un CV detaliat (numele concurentului, data nașterii, activitatea literară, adresa și, obligatoriu, numărul de telefon), și vor fi trimise prin poștă (imprimare pe hârtie și pe un CD), până

la data de 25 octombrie 2016, pe adresa: Centrul Județean de Cultură Dâmbovița, str. A. I. Cuza nr.15, cod poștal 130007, Târgoviște. În cazul în care, lucrările vor fi trimise prin poșta electronică (e-mail: strategiiculturale@yahoo.com), acestea vor fi însoțite de un motto, precum și de un CV (datele personale solicitate mai sus), organizatorii asigurând confidențialitatea acestora până ce juriul va delibera și va stabili premianții ediției.

Concurenții care au obținut un premiu la una dintre secțiuni, în edițiile anterioare, se vor putea înscrie în concurs doar la o altă secțiune.

Concurenții care nu vor trimite toate datele de identificare (în special data nașterii) vor fi eliminați din concurs.

Nu vor participa la concurs lucrările care vor fi trimise după 25 octombrie 2016, data poștei.

N.B.

Premianții vor fi invitați de către organizatori în zilele 4 și 5 noiembrie 2016, la Târgoviște, la manifestările organizate în cadrul Festivalului-Concurs Național de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor” - ediția a XLVIII-a, 2016.

Premiile, în număr de 18, în valoare de circa 5000 lei, vor fi acordate concurenților, în vechea Cetate de Scaun, cu ocazia festivității de încheiere a concursului. De asemenea, lucrările premiate vor fi publicate într-un volum

editat de Centrul Județean de Cultură Dâmbovița, în colaborare cu Editura „Bibliotheca”.

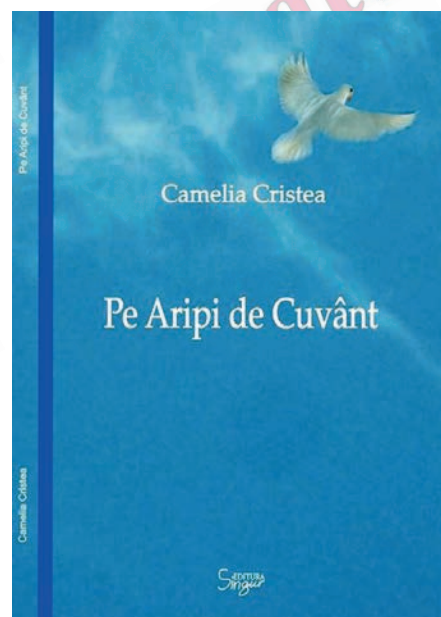
Relații suplimentare:

Centrul Județean de Cultură Dâmbovița – telefon-0245/611184; e-mail – strategiiculturale@yahoo.com sau pe pagina www.cjcd.ro (unde vor fi publicate și rezultatele finale).

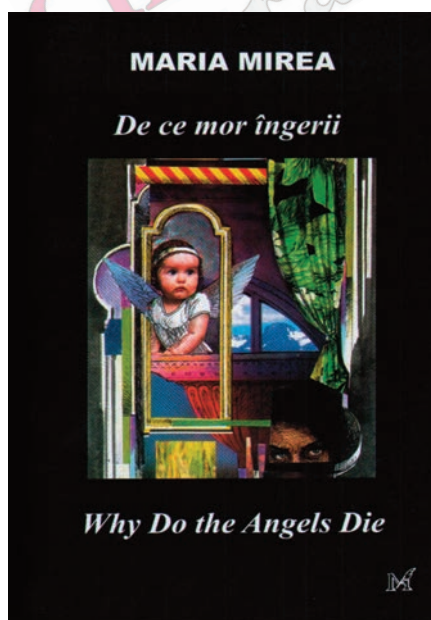
Notă finală:

Orice modificare a actualului regulament va fi notificată în procesul-verbal de jurizare și adusă la cunoștința publicului de către juriul național, alcătuit din personalități recunoscute ale vieții cultural-literare naționale.

Cărți noi în biblioteca revistei Climare literare

Cogito

„O rugăciune adâncă, înseamnă o tăcere adâncă”

Contact: Tel. 0722 702578 ; e-mail: ioniancuvale@yahoo.com ;

web site: <http://climate.literare.ro>